

DARBININKAS

Vol. LXXXVI, Nr. 41
October - Spalis 26, 2001 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Vilniuje spalio 22 d. prasidėjo šildymo sezonas. Šildymas buvo įjungtas vaikų, gydymo ir mokymo įstaigose, gyvenamuosiuose namuose, administraciniuose pastatuose ir pramonės įmonėse. Nustatyta, kad šildomų patalpų temperatūra turi būti ne mažesnė kaip 15 laipsnių Celsijaus. Šildymo sezonas Vilniuje pradedamas, kai vidutinė paros lauko oro temperatūra tris paras iš eilės yra žemesnė negu 8 laipsniai šilumos.

- Užtikrinti žmogaus teisę ir laisvę nevaržomai pasirinkti savo interesų gynėją, atstovą įvairiose teisėtvarkos institucijose bei bylose, sunaikinti dirbtinai kuriamą advokatūros monopolį užsimojo grupė Lietuvos Seimo narių, Parlamentarai, atstovaujantys ir kairiosioms, ir dešinioms Seimo jėgoms - Arvydas Vidžiūnas, Eduardas Šablinskas, Julius Sabatauskas ir Romanas Sedlickas parengė Teisininko privačios profesinės veiklos įstatymo ir jo įgyvendinimo projektus. Dokumentai įregistruoti Seimo sekretariate. Projektų autorių nuomone, dabartinis Advokatūros įstatymas yra pasenęs ir teisiškai, ir moralškai. Jis prieštarauja JTO patvirtintoms principinėms nuostatomis dėl teisininko vaidmens, Europos Tarybos rekomendacijoms, Europos Komisijos direktyvai sudaryti sąlygas teisininkams veiksmingai naudotis laisve teikti paslaugas ir Lietuvos Konstitucijai. Be to, politiškai atkreipia dėmesį, kad dažnai, netgi nepaisant dabar galiojančio Advokatūros įstatymo normų, teisinėje praktikoje šios normos "de facto" aiškinamos neleistinai advokatūros naudai, dirbtinai kuriamos išskirtinės ir savo esme monopolinės advokatų teisės į garantuotą honorarą už dalyvavimą įvairiose bylose, pažeidžiant kitų nemažiau kvalifikuotų Lietuvos teisininkų teises, dirbtinai mažinama konkurencija advokatams bei nepagrįstai siaurinama privataus asmens laisvės pasirinkimo teisė.

- Artūras Zuokas, Vilniaus meras, spalio 22 d. susitiko su naujuoju Austrijos ambasadoriumi Lietuvoje dr. Michaeliu Schwarzingeriū ir aptarė naujas Vilniaus bei Austrijos miestų bendradarbiavimo galimybes. Vilniaus meras pakvietė Austrijos ambasadorių dalyvauti pristatant naują Vilniaus savivaldybės bei Austrijos ir Lietuvos slidinėjimo federacijų projektą - slidinėjimo trasą prie Vilniaus, kurią planuojama atidaryti gruodžio mėnesį. Austrijos ambasadorius, jaunystėje dirbęs slidinėjimo instruktoriumi, mielai sutiko dalyvauti šiame projekte. Artimiausiu metu Vilniaus meras vyks į Vieną susipažinti su miesto patirtimi senamiesčio restauravimo, miesto technologijų, krizių valdymo srityse. Austrijos ambasadorius taip pat perdavė Vienos vadovų pasiūlymą Vilniaus savivaldybės darbuotojams kelias savaites stažuotis Vienos savivaldybėje. Vilniaus merą labai domino Vilniaus atstovavimo Briuselyje galimybės, nes Lietuvai siekiant narystės Europos Sąjungoje, didėja Vilniaus kaip ES investicijų objekto reikšmė.

SUSIVIENIJO KETURIOS LIETUVOS DEŠINIŲJŲ PARTIJOS

Ketrios nedidelės dešinišios partijos - Tėvynės laudies sąjunga, Lietuvos demokratų partija, Nepriklausomybės partija ir Lietuvos laisvės lyga - spalio 20 d. susijungė į Lietuvos dešiniųjų sąjungą. Toks nutarimas buvo priimtas spalio 20 d. Vilniuje vykusiam minėtų keturių partijų jungiamajame suvažiavime.

Nutarimas buvo priimtas vienbalsiai. Suvažiavime dalyvavo 326 delegatai.

Spalio 20 d. ryte keturios partijos atskiruose savo suvažiavimuose pritarė jungimosi idėjai. Teisingumo ministerijoje įregistruos Lietuvos dešiniųjų sąjungą, keturios minėtos partijos nustos egzistuoti.

Ketrios partijos nėra įtakingos politiniame gyvenime, jos neturi savo atstovų Seime.

Konservatorius Andrius Kubilius jungiamąjį suvažiavimą pavadino "netradicinėmis lietuviškomis vestuvėmis", nes tuokiasi keturios, tačiau pažymėjo, jog dešiniųjų vienijimasis priartins kairiųjų valdymo pabaigą.

"Kairieji stiprūs tiek, kiek dešinieji susiskaldę", - sakė jis.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas Povilas Jakučionis pabrėžė, jog keturių dešiniųjų partijų jungimasis yra tik "kelio pradžia".

"Lietuvos krikščionių demokratų" atstovė Gražina Palokienė Lietuvos dešiniųjų sąjungą pavadino "artimiausiais bendražygiais".

Sveikinimuose nuskambėjo linkėjimai dešiniams sugėbėti susitarti dėl vieno kandidato į prezidentus.

Prezidento rinkimai Lietuvo-

je turėtų įvykti 2002 m. pabaigoje.

Jungiamajame suvažiavime buvo priimtas kreipimasis į dešiniąsias partijas, kuriame dešiniųjų partijų atstovai raginami "rasti politinės valios, atmesti į šalį bendrai veiklai trukdančias nuoskaudas bei nesutarimus, vienyti ir kartu darbuotis Lietuvos ir savo gyvenimo labui".

Besijungiančių partijų vadovai - Laima Andrikenė, Saulius Pečeliūnas, Valentinas Šapalas ir Antanas Terleckas - sutarė, kad nė vienas iš jų nesieks užimti naujos partijos vadovo posto.

Partijos pirmininku išrinktas kino režisierius, buvęs Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio Seimo tarybos narys Arūnas Žebriūnas.

TVNet

IZRAELIS ATSIŠAKĖ LEISTI APKLAUSTI GENOCIDU KALTINAMĄ KGB KARININKĄ

Izraelio teisingumo ministerija atsisakė įvykdyti Lietuvos prašymą apklausti šioje šalyje gyvenantį aukštą MGB/KGB karininką Nachmaną Dušanskį.

Kaip pranešė "Lietuvos žinios", Lietuvos generalinė prokuratūra gavo Izraelio teisingumo ministro vardu pasirašytą pranešimą, jog teisinės pagalbos prašymo N. Dušanskio atžvilgiu Izraelis "negali įvykdyti", nes Lietuvos teisės saugos kaltinimai ir procesiniai veiksmai jo atžvilgiu "kelia didelį susirūpinimą".

Kartu su šiuo atsakymu Izraelio teisingumo ministerija Lietuvos generalinei prokuratūrai atsiuntė sąrašą 24 asmenų, kurie yra "aukšto rango Lietuvos pareigūnai, užėmę aukštus postus KGB ir NKVD, šiuo metu gyvenantys Lietuvoje ir buvo labiau nei N. Dušanskis susiję su tomis KGB akcijomis, kurios minimos Lietuvos prašyme".

Lietuvos teisinės pagalbos prašyme buvo kalbama apie akcijas prieš Lietuvos rezis-

tencijos kovotojus.

Tame pačiame atsakyme Izraelis pareiškė žiną, kad "šių Lietuvos gyventojų atžvilgiu neiškelta jokių baudžiamųjų bylų, nepaisant to, kad jie yra Lietuvos jurisdikcijoje".

Dienraščio duomenimis, visi 24 sąraše išvardinti žmonės egzistuoja arba egzistavo, tačiau nei vienas jų, išskyrus buvusį vidaus reikalų ministrą Marjioną Misiukonį bei Aukščiausiosios Tarybos deputatą Vladimirą Berlozovą, niekada nebuvo Lietuvos pareigūnais. Dėvyni iš pateiktųjų sąraše yra mirę.

Izraelio teisingumo ministerija Lietuvai atsiųstame rašte pareiškė, kad "sprendimas imtis procesinių veiksmų N. Dušanskio atžvilgiu, nieko nedarant prieš tuos Lietuvos gyventojus, kurie užėmė aukštesnius KGB postus ir gyvena Lietuvoje, leidžia manyti, kad jis yra išskiriamas ir diskriminuojamas".

"Tokio pobūdžio diskriminacija prieštarauja Universaliai

žmogaus teisių deklaracijai, kuri numato vienodą įstatymų apsaugą ir lygybę taikant įstatymą", - rašoma Izraelio atsakyme Lietuvai.

N. Dušanskis įtariamas vadovavęs jungtinėms KGB darbuotojų ir sovietų milicijos pajėgoms per paskutinio Lietuvos partizano Antano Kraujelio sunaikinimo operaciją 1965 metų kovo 17 dieną Utenos rajone.

Sovietų MGB/KGB per karą ir pokariu tarnavęs N. Dušanskis yra dalyvavęs baudžiamosiose operacijose prieš Lietuvos nepriklausomybės kovotojus.

1999 metais Lietuvos generalinė prokuratūra iš Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro gavo archyvinį dokumentą, kurie patvirtina, kad, vadovaujant N. Dušanskiui, pokariu buvo ištremtos 4 šeimos.

Manoma, kad N. Dušanskis išvyko į Izraelį 1989-aisiais, likus maždaug metams iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo.

BNS

LIETUVOS KARIŠKIAI DANIOJE MOKYSIS ARTILERIJOS ŠAUDYMO SAUGOS

Spalio 22 d. Danijoje prasidėjo trijų savaičių artilerijos šaudymo saugos ir artilerijos poligonų įrengimo kursai.

Juose mokysis trys karininkai ir du seržantai iš Lietuvos

kariuomenės mokymo ir doktrinų valdybos, Centrinio poligono ir Divizijos generolo Stasio Raštikio puskarininkių mokyklos.

Kursai vyksta pagal dvi-

šalio Lietuvos ir Danijos bendradarbiavimo planą. Danijos Karalystė Lietuvai padeda kurti Artilerijos batalioną.

ELTA

ŽEMĖS ŪKYJE DIRBA APIE 5-7 PROC. LIETUVOS GYVENTOJŲ

Lietuvoje, kaip ir visoje Europoje, žemės ūkio produkciją gamina ne penktadalis šalies gyventojų, kaip dažnai nurodoma įvairiuose statistiniuose leidiniuose, bet tik apie 5-7 proc., teigia žemdirbių savivaldai atstovaujantys Žemės ūkio rūmai.

"Lietuvoje gaminančiųjų žemės ūkio produkciją yra tiek pat kiek ir Europoje - 5-7 proc., tačiau kai priskaičiuojami visus kaimo gyvenantys žmonės ir susidaro 20 procentų", - teigė Žemės ūkio rūmų pirmininkas Jonas Ramonas spalio 22 d. iš-

platintame pranešime.

Pasak J. Ramono, Lietuvoje yra apie 15 tūkst. ūkininkų ir keli šimtai žemės ūkio bendrovių.

"Visi kiti, kurie yra priskaičiuojami, - tai pensininkai, mokytojai, policininkai, žemėtvarkininkai ir kiti, kurie turi darbą ir gauna už jį atlyginimą bei dar šiek tiek prisiduria augindami žemės ūkio produkciją", - tvirtino J. Ramonas.

ŽŪR valstybės prašo 2002 metais žemdirbių paramai skirti 450 mln. litų.

"Šiomet žemės ūkio sektoriui buvo skirta 10,92 proc. (1,302 mlrd. litų), tačiau realiai žemdirbiai šiomet pačiupinėjo apie 200 mln. litų, o likusia dalimi pasinaudojo įvairios žemės ūkio apaugusios struktūros. Todėl siekiama, kad nebūt manipuluojama didele parama žemdirbiams", - teigė J. Ramonas.

Statistikos departamento duomenimis, pirmąjį šių metų ketvirtį 18,5 proc. Lietuvos gyventojų (280,5 tūkst.) buvo užimti žemės ūkyje, medžioklėje ir miškininkystėje.

BNS

Paminklas rašytojui Jonui Biliūnui Anykščiūose lyg švyturys traukte traukte ne tik literatūros gerbėjus

A. Žižiūnio nuotr.

LIETUVOS VALSTYBĖS ARCHYVUI - 80 METŲ!

Spalio 19 dieną sukako 80 metų, kai Kaune buvo įsteigtas Valstybės archyvas. Ne kartą keitęs pavadinimus ir adresus, nuo 1997 metų tai - Kauno apskrities archyvas prie Lietuvos archyvų departamento.

Archyvo 80-mečio iškilnėse dalyvavo Seimo nariai, Lietuvos archyvų departamento, Kauno apskrities, miesto savivaldybės atstovai, svečiai iš kitų Lietuvos archyvų, įstaigų bei organizacijų. Parengta jubiliejinė paroda. Norintieji galėjo apžiūrėti Archyvo fondus.

Gerau rekonstruotame, dokumentų saugojimui pritaikytame buvusios Hausmano sinagogos pastate Maironio gatvėje veikiantis Kauno apskrities archyvas yra vienas didžiausių archyvų Lietuvoje. Jo fonde sukaupta 1 mln. 200 tūkst. saugojimo vienetų (arba 2 tūkst. 320 fondų), kurie užima daugiau kaip 12 tūkst. išilginių

metrų (arba 12 km) lentynų.

Archyve saugomi buvusios Kauno gubernijos įstaigų dokumentai, kai kurie iš jų siekia net XVII amžių. Prie ypač įdomių eksponatų archyvarai priskiria Žemaičių vyskupo Motiejaus Valančiaus testamentą, tarpukario Lietuvos prezidento Kazio Griniaus, vėliau dirbusio miesto savivaldybės Sveikatos skyriaus vedėju, asmens lapą, žymių architektų Vladimiro Dubeneckio, Vytauto Landsbergio-Žemkalnio sukurtus pastatų projektus.

Nuo 1990 metų archyvas kaupia dabartinės Kauno apskrities teritorijoje veikiančių valstybinių institucijų dokumentus, asmenų fondus. Archyve yra 6 skyriai. Juose dirba per keturiasdešimt žmonių. Kauno apskrities archyvas per metus aptarnauja daugiau kaip šešis tūkstančius asmenų.

Vida Gavelienė

PASIRAŠYTA LIETUVOS IR JAV EKSTRADICIJOS SUTARTIS

Spalio 23 d. Lietuvos užsienio reikalų ministras A. Valionis ir JAV ambasadorius Lietuvoje Johnas F. Teffas pasirašė Lietuvos ir JAV ekstradicijos sutartį bei apsikeitė Lietuvos ir JAV sutarties dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos ratifikaciniais raštais.

Lietuvos ir JAV sutartis dėl ekstradicijos įpareigoja susitariančias šalis esant sutartyje numatytoms sąlygoms ir vienai iš susitariančių šalių pateikus prašymą, išduoti viena kitai asmenis, esančius jų teritorijoje, kad jiems būtų taikoma baudžiamoji atsakomybė arba įvykdytas nuosprendis.

Asmenis numatoma išduoti už veikas, kurios pagal abiejų susitariančių šalių įstatymus yra nusikaltimai ir už kurias numatyta daugiau kaip vienerių metų laisvės atėmimo arba griežtesnė bausmė.

Minėta sutartis pakeitė iki šiol galiojusias 1924 m. balandžio 9 d. ir 1934 m. gegužės 17 d. Lietuvos ir JAV sutartis dėl ekstradicijos. Sutartį turi ratifikuoti LR Seimas.

Lietuvos ir JAV sutartis dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos įpareigoja susita-

riančias šalis taikyti priimamai investicijai bei su ja susijusiai veiklai nacionalinį režimą (režimą, kuris esant panašioms aplinkybėms yra taikomas savo piliečių ar įmonių atžvilgiu) bei didžiausio palankumo statusą.

Ši sutartis įtvirtina tarptautinėje teisinėje praktikoje pripažintas investicijų garantijas JAV investuotojams Lietuvoje bei Lietuvos investuotojams Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Sutartis taip pat apsaugo abiejų šalių investicijas nuo neteisėtios nacionalizacijos, ekspropriacijos ar kitų analogišką poveikį turinčių priemonių. Jos nuostatos užtikrina laisvą, su investicija susijusių mokesčių, pervedimą konvertuojama valiuta į užsienį ir iš užsienio bei įtvirtina ginčų sprendimo tvarką tarp investuotojo ir valstybės.

Lietuvos ir JAV investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos sutartis buvo pasirašyta 1998 m. sausio 14 d. Washingtonė. 2000 m. birželio 29 d. sutartį ratifikavo LR Seimas. Sutartis įsigalios praėjus 30 dienų po pasikeitimo ratifikavimo raštais ir galios 10 metų.

BNS

Namų paskolos

Amerikoje žmonės nori turėti savą pastogę - savo namą ar butą. Ir tai galima nesunkiai įsigyti, nes daugumas perka namus išsimokėjimui, įmokėdami tik mažą pradinį mokesį. Čia yra priprasta pirkti namus, automobilius ar kitus didelius daiktus, įmokant tik mažą pradinį įmokėjimą. Tačiau, imdami paskolas, turime būti atsargūs, kad nepakliūtume į grobuoniškų skolintojų nagus, kad nebūtų mūsų paskolos blogos.

1. Daugumai amerikiečių investavimas į namą yra jų didžiausias turtas.

Mokant skolą už namą, auga ir jūsų turto vertė, nes su kiekvienu paskolos mokėjimu jūsų turto-namo vertė "ėgiuty" didėja, taip, kad norint gauti antrą "ėgiuty" paskolą, galima gauti tokią sumą, kuri yra jau sumokėta. Deja, yra grobuoniškų skolintojų, kurie ypač išnaudoja etnines mažumas ir ekonomiškai silpnas apylinkes. Tokie grobuoniški skolintojai negalvoja ar nesirūpina, ar jūs pajėgsite "ėgiuty" paskolą išmokėti, kad tai padaryti bus jums per sunku, arba tiesiog neįmanoma. Jūsų kredito istorija bus bloga, kai nepajėgsite užsimokėti mėnesinių išlaidų ir namo paskolos. Jūs galite prarasti tuos pinigus, tą turtą, kurį investavote į namą per eilę metų, galite prarasti net ir patį namą per "foreclosure" - pardavimą iš

varžytinių. Tokie namų pardavimai daro neigiamos įtakos visai gyvenamai apylinkei. "Foreclosures" - pardavimų dėl grobuoniškų skolintojų labai padaugėjo paskutinių penkerių metų laikotarpyje. Kai namas dėl blogos paskolos yra paskelbtas - užkaltais langais ir t.t., ir tuo pačiu nuvertina visos apylinkės nuosavybės, o taip pat lyg magnetas patraukia nusikaltėlius.

2. Grobuoniško skolinimo ženklai.

a. Skolintojai kreipia dėmesį į mažumų gyvenamas apylinkes, kur gyvena daugiausia etninių mažumų žmonės, ypač tie, kurie čia nuosavybę turėjo daug metų.

b. Ieškoma namų savininkų, kurie turi finansinių sunkumų dėl medicininių išlaidų, kredito kortelėms padarytų skolų ar pan.

c. Naudojamas didelis spaudimas, siūlant tokias paskolas.

d. Dažnas ir nereikalingas perfinansavimas be jokios naudos tam, kuris skolinasi.

e. Paskolos sumos dydis nustatomas, kiek už namą jau sumokėta, mokant paskolą, o ne tuo, ar žmogus pajėgs išsimokėti paskolą. Falsifikuojami paskolų rašymai, ypač asmenims, kurie skolinasi, jų finansinis pajėgumas.

f. Imant ypatingai aukštus mokesčius ir procentus, neatsižvelgiant į žmogaus, kuris

skolinasi, galimybes ir jo kredito istoriją.

g. Duodant paskolą didesnę, negu namo vertė namų pardavimo rinkoje.

i. Didelės pabaudos už išankstinį paskolos užmokėjimą.

j. Spaudžiant žmogų, kuris skolinasi, priimti skirtingas negu anksčiau siūlytas ir paprastai daug blogesnes paskolos sąlygas, užbaigiant - pasirašant paskolos dokumentą.

k. Mokėjimo lentelė turi išpūstus mokėjimus arba paskolas, vadinamas "interest only", "non-amortizing" arba "partially amortizing".

l. Kontraktoriai, kurie turi ryšių su paskolų davėjais, jiems yra užmokama už blogai atliktą darbą arba remontus, kurių iš viso nebuvo.

Žinokite visa tai ir gerai žinokite, ką darote. Pirmiausia susipažinkite su savo kredito istorija.

Daug žmonių su prasta kredito istorija gauna paskolą, bet jos yra daug brangesnės, negu žmonėms, turintiems gerą kredito istoriją. Daugeliu atveju brangesnė paskola prastiems kreditoriam gali būti patisinama. Daugelis žmonių, kurie ieško paskolų, kurie gauna brangiau jiems kainuojančias paskolas, gali gauti paskolas įprastu būdu, kurios yra pigesnės ir neturi grobuoniškų skolintojų žymių. Įstaigos, kurios duoda vartotojams patarimus dėl jų kreditų, turi patarėjus, kurie turi tam darbui pažymėjimus, ypač dėl namų

paskolų. Jie su jumis aptars kredito istoriją, ir padės nuspręsti, kokio tipo paskolą jums imti, jei iš viso ji jums reikalinga. Tos įstaigos dirba su žmonėmis, padedant jiems sudaryti biudžetą ir pagerinti savo kreditą, o pagerintas kreditas padės gauti ne tokias brangias paskolas.

Patarimai namų savininkams ir žmonėms, kurie skolinasi

Ar jums reikia paskolos?

1. Pasitarkite su kuo nors kuo pasitarkite, prieš imant paskolą.

2. Gerai apsvarstykite, ar jums reikia paskolos, ir savo finansinę padėtį. Paskolos, kurios imamos, kad konsoliduotų kredito kortelių ar medicinines skolas, arba būtų pasinaudota, užstatant savo namą, t. y. "equity" paskola, gali jums daugiau kainuoti, negu turimos skolos. Šiuo būdu yra galimybė prarasti namą.

3. Skolinkitės tik tokią sumą, kurios jums reikia ir kurią pajėgsite sumokėti.

4. Ieškokite geriausios paskolos, tinkamos jums. Pagalvokite apie "actual percentage rate" (APR), paskolos sąlygas ir mėnesinių mokėjimų dydį.

5. Žinokite, kokia yra jūsų "credit scores". Gal jūs galite gauti geresnę paskolą, negu ta, kuri siūloma. Savo "credit scores" galite rasti internete.

Prieš pasirašant paskolą

1. Nepasirašykite paskolos

sutarties, jei sąlygos yra kitokios, negu jums buvo žadėta. Jūs galite pakeisti savo nuomonę.

2. Nepasirašykite paskolos sutarties, kol kiekviena eilutė dokumente bus užpildyta.

3. Nesutikite su paskola, į kurią įrašyta dalykų, kurių jūs nežinote ir nekalbėjote apie tai.

4. Žiūrėkite, kad niekas jūsų neverstų per prievartą pasirašyti bet koki dokumentą.

5. Atminkite, jei paskolos sąlygos skamba per gerai ir jus vilioja, visa tai galbūt yra tik tuščias muilo burbulas.

Po to, kai pasirašėte paskolos sutartį

1. Žiūrėkite, kad gautumėte kopiją visų dokumentų, kuriuos pasirašėte pirma, negu išeisite iš jums paskolą davusios įstaigos.

2. Žinokite, kad galite panaikinti bet kokią namo paskolos sutartį laike trijų dienų po dokumentų pasirašymo.

Kur gauti pagalbos ir patarimų

Chicagos mieste duodama nemokama pagalba: telef.: 1-866-SAVE HOME. Tuo telefonu galima kreiptis, kad išvengtumėte grobuoniškos paskolos.

1. Jums bus nurodytos įstaigos, į kurias kreiptis, jei norite išvengti paskolos, kurią galėtumėte gauti neišiomis sąlygomis.

2. Kur galėtumėte gauti geriausią paskolą pagal jūsų kredito istoriją.

3. Kaip pagerinti savo kreditą ir biudžetą esamomis sąlygomis.

4. Kaip išvengti "foreclosure", jei mokėjimai yra pavėluoti dėl susidėjusių laikinų sunkumų.

5. Kaip atsikratyti negerą paskolą.

JAV LB Krašto valdybos Socialinių reikalų taryba

Parengė: **Birutė Jasaitienė** ir **Aldona Šmulskšienė**

Naudotasi informacija gauta iš Chicagos miesto

CENTURY 21 GEMINI LLC, 1283 Broad Street, Bloomfield, NJ 07003, didžiausia pasaulyje nekilnojamo turto kompanija siūlo jums savo paslaugas perkant, parduodant namą, nuomojant butą, ieškant patalpų biznui šiaurinėje New Jersey dalyje. NJ Licensed Real Estate agentė Jurgita Banytė maloniai kviečia kreiptis telefonu: (973) 441-5762 arba (973) 429-7400, arba e-mail: jlbanyte97@hotmail.com Profesionalus aptaravimas garantuotas!!!

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Patūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: jstrimaitis@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

DAIVA IZBICKAITĖ-VERŠELIENĖ, DEWOLFE REAL ESTATE, 677 Worcester Rd., Natick, MA 01760, gali aptarnauti jūsų visus nekilnojamo turto poreikavimus. DeWolfe firma specializuojasi namų pardavimu, paskolų gavimu, persikraustymu ir draudimu. Suteikiama paslauga perkant arba parduodant namus. Skambinkite (718) 446-9743 palikite žinutę arba į įstaigą (508) 655-0680, (508) 523-9058.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikaitė, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11472. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.
-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.
Kasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
-TAM MŪSŲ VIENINTĖ VIETA-
-GAUSI PARODŲ SALĖ-

✠
KVEČAS
JONAS
1933+1976

Lietuvos Vyčių garbės nariai bankete, 88-ojo suvažiavimo metu, rugpjūčio 4 d., Orlando, FL

Jidiš instituto atidarymas Vilniuje

Vilniaus universiteto kieme lyje rugpjūčio 29 d. oficialiai buvo atidarytas Jidiš institutas, kurio pagrindinis tikslas - jidiš kalbos, literatūros ir kultūros tyrinėjimai. Tai pirmasis toks institutas Rytų Europoje po II pasaulinio karo. Į atidarymą mokslininkus, visuomenės veikėjus, politikus, ambasadorius sukvietė šio instituto mokslinis direktorius Dovidas Katzas, jau keletą metų dirbantis Vilniuje, bei pagrindinis rėmėjas Mendy Cahan. Tačiau kuo svarbus šis įvykis?

Labai dažnai lietuvių ir žydų santykiai yra matomi tik pro ho-

lokausto prizmę, primetami seni stereotipai, atrodytų, jog lietuviai ir žydai nesugyveno visą laiką. Tačiau užmiršami (o tiksliau, į juos nekreipiama dėmesio) kai kurie faktai, turintys padėti mums susikalbėti.

Juk kuriant prieškarinio Respubliką, prie to daug prisidėjo ir žydai. Štai tik vienas, bet iškalbingas faktas: 1918-1923 m. Lietuvos kariuomenėje tarnavo per 3,000 žydų, o 23 pasidavę kariai žydai buvo apdovanoti aukščiausiu apdovanojimu - Vyčio kryžiumi. Beje, 1939 m., Lietuvai atgavus Vilnių, jos karius kartu su čia gyvenusiais

lietuviams sveikino ir žydai.

Dažnai Lietuvos žydų istorija apibūdinama kaip viena didžiausių Europos kultūros istorijų. Juk "Lietuvos Jeruzalė" (arba "Šiaurės Jeruzalė"), kaip kad buvo vadinamas Vilnius, prilygo tokiems Europos žydų intelektualinės kultūros centrams kaip Viena, Praha, Amsterdamas, Budapeštas. O XX amžiuje Lietuva pasaulio intelektualiniame ir kultūriniame žemėlapyje atsiskleidė visų pirma iš Lietuvos kilusių žydų dėka - tai tapytojai Chaim Soutine ir Arbit Blaž, skulptorius Jacques Lipshitz, vienas iš pačių

garsiausių šio šimtmečio filosofų fenomenologų Aron Gurwitsch, fenomenologinės ir personalistinės filosofijos klasikas Emmanuelis Levinas. Negalima pamiršti ir vieno žymiausių pasaulyje religinių mąstytojų - Elijo ben Saliamono Zalmano (gyvenusio 1720-1797 metais), kuris geriau žinomas Vilniaus Gaono vardu.

Tad šio instituto uždavinys ir yra tyrinėti šį galingą litvakų kultūrinį palikimą, be kurio mes pilnai negalėsime suprasti Lietuvos praeities, o kartu viltingai žiūrėti į ateitį. Tad belieka žmonėms, dirbsiantiems šiame institute, palinkėti sėkmės ir ištvermės.

Virginijus Savukynas

Lietuvos verslininkai stengiasi sutarti su kaimynais

Vilniaus verslininkai, prieš atidarydami restoraną, iš anksto turi suplanuoti, ką pažadės kaimynams. Verslininkams iš karto tenka skaičiuoti ir pinigus pažadams ištesėti. Kalbomis apie tai, kad restoranai bei neblaivūs jų lankytojai trikdytų ramybę, vilniečiai atvirai reketuoja jų šeimininkus. Jie reikalauja sutvar-

kyti kiemus, namų laiptines, kartais įstatyti naujus langus, prašo vaišių. Restoranų šeimininkai priversti tenkinti gyventojų reikalavimus. Pagal galiojančius įstatymus, norėdami gauti leidimą prekiauti svaigiaisiais gėrimais, kavinių ir restoranų šeimininkai turi surinkti daugiau nei pusės namo gyven-

tojų parašus. Alkoholio nepardavinėjantys restoranai pasmerkti žlugti. Tad gyvenamuosiuose namuose įsikūrusių restoranų ir kavinių šeimininkai įvairiais būdais stengiasi pelnytį kaimynų palankumą. Pavyzdžiui, viena picerija visus namo gyventojus per Kalėdas ir Velykas vaišina picomis, kavinės Senamiestyje šeimininkai išdėžė namo laiptinę, prisodino gėlių, o per Kalėdas išpuošė gir-

liandomis. Kita vertus, kaimynai, sužinoję, kad restoranui atėjo laikas prasitęsti metinį leidimą prekiauti svaigiaisiais gėrimais, vėl traukia užrašų knygeles su įvairių įstaigų telefonais. Šios įstaigos gauna gausybę piliečių skundų, bet ne visi jie būna pagrįsti. Be to, restoranų savininkai stengiasi, kad jų įstaigos atitiktų joms keliamus reikalavimus.

LR

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

**Didžiausia problema –
sovietinis palikimas**

Neseniai Lietuvą ir Lenkiją diplomatiniai santykių atkūrimo dešimtmečio proga pasveikino JAV prezidentas George Bush. Tai suteikė vilčių, kad Washingtono pozicija Lietuvos atžvilgiu, ypač dėl stojimo į NATO, tebėra palanki. Kiek ankstčiau apie Baltijos valstybes prakalbo ir Rusijos prezidentas Vladimir Putin, pareiškęs, kad Maskva gerbia Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybę, o siekdamas tapti NATO narėmis, šios valstybės stengiasi dar kartą patvirtinti savo savarankiškumą. V. Putinui viešinti Suomijoje, šios valstybės, nesirengiančios stoti į Aliansą, prezidentė Tarja Halonen tvirtai pareiškė savo svečiui iš Maskvos, jog Baltijos valstybės vis tiek taps NATO narėmis. Pasak T. Halonen, tai tik laiko klausimas. O V. Putin, pripažinęs Baltijos šalių nepriklausomybę, čia pat, Suomijoje, vėl prakalbo apie rusakalbių „persekiojimą“. Jis net pasiūlė spręsti vadinamųjų rusakalbių problemą Makedonijos pavyzdžiu, sprendžiant vietinių albanų teisių klausimą. Tai aiški užuomina, kad galėtų įsikišti tarptautinė bendruomenė ir gal net atsiųsti savo karių „rusakalbiams“ ginti.

V. Putin, pabrėžęs, kad Rusija niekam negrasina, nes ji dabar yra demokratinė valstybė, sakė, jog Baltijos valstybių siekis įstoti į NATO yra klaidingas žingsnis ir neišspręs nei jų, nei Europos saugumo problemų. Taipgi jis nepasidrovėjo pareikšti, kad Baltijos šalyse reikėtų paskelbti rusų kalbą valstybine, kad reikėtų atstovauti rusams valdžios ir jėgos struktūrose. V. Putin taip pat pabrėžė, kad rusakalbių Baltijos šalyse yra kur kas daugiau nei albanų Makedonijoje.

Naivu būtų manyti, kad Maskva pagaliau suvoks, jog priešintis Baltijos šalių priėmimui į NATO nėra prasmės. Todėl bus daromas ne tik spaudimas NATO šalims dėl Baltijos valstybių, bet ir bandoma sukelti Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje vidaus politinius pokyčius, kad pačios Alianso narės nuspręstų nepriimti vienos ar visų trijų Baltijos valstybių. Be kita ko, Rusijos prezidentas V. Putin, kalbėdamas, kad Maskva pripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybę, veiksmais to nepatvirtina. Juk Rusija iki šiol atsisako ratifikuoti sienos sutartis su Baltijos valstybėmis. Kaip pažymėjo įtakingas britų žurnalas „The Economist“, šiuo metu sienų su Rusija problemos dar nėra taip aktualios, tačiau jau artimiausioje ateityje, kai Baltijos valstybių sienos taps Europos Sąjungos sienomis, ši problema neišvengiamai iškils. Beje, „The Economist“ atkreipė dėmesį, kad didžiausias rūpestis Baltijos valstybėms, ypač Lietuvai, yra iš sovietmečio paveldėtas mąstymas.

Aišku, kad sudėtingos problemos Lietuvai kyla stojant į ES ir NATO po neokomunistų pergalės Lietuvoje ir Lenkijoje. Sakyt, koks gi užsienio investuotojas gali ryžtis įdėti savo kapitalą į valstybę, kurios Premjeras be užuolankų reiškia nostalgiją sovietiniams laikams ir gina Rusijos interesus?

**Mirė monsinjoras
KAZIMIERAS VASILIAUSKAS**

Eidamas 80-uosius metus spalio 14 d. mirė Vilniaus garbės pilietis, buvęs Vilniaus Arkikatedros klebonas, monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas.

Mons. Kazimieras Vasiliauskas gimė 1922 m. balandžio 9 d. Katalikių kaime, Vabalninko valsčiuje ir parapijoje, Biržų

vikaru į Švenčionis. Čia jį labai pamilo vaikai. O valdžia vėl ima jį persekioti. 1958 m. skiriamas administratoriumi į Linkmenis. Bet tai jau nebeišgelbsti kun. Kazimiero: jis ištremiamas iš Lietuvos. Apsigyvenęs Latvijoje, Daugpilyje, kunigauti legaliai negalėdamas kun. Kazi-

Monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas

apskirtyje Juozo ir Valerijos Baniulytės valstiečių-ūkininkų šeimoje. Mokėsi Čypėnų pradžios mokykloje ir Biržų gimnazijoje, kurią baigęs įstojo į Kauno kunigų seminariją, vėliau perejo į Vilniaus kunigų seminariją. Kunigų išventintas 1946 m. birželio 16 dieną.

Pirmąjį paskyrimą gavo 1946 m. vikaru į Kalesninkus. Kitais metais – į Švenčionis vikaru. 1948 m. – jau vikaras Vilniuje, Šv. Teresės bažnyčioje ir Aušros Vartų koplyčioje. Bet čia buvo neilgai. 1948 m. gauna paskyrimą į Dubičius – parapijos administratoriumi. Čia kulto reikalų įgaliotinis jo neregistruoja. Vėliau gauna paskyrimą į Rimšę – taip pat parapijos administratoriumi. 1949 m. čia buvo suimtas ir „kaip ypač pavojingas nusikaltėlis“ nuteistas 10-čiai metų kalėti. Bausmę atliko Intos ir Vorkutos darbo stovyklose.

1956 m. kun. K. Vasiliauskas grįžta iš lagerių ir paskiriamas

mieras per 10 metų čia išbandė daug įvairių profesijų. Baigė vairuotojų kursus, vėliau dirbo santechniku, elektriku, viename kolūkyje buhalteriu. Iš tremties sugrįžo 1968 m. Gavo paskyrimą į Varėną.

1975 m. atvyksta dirbti vikaru adjutoriumi į Vilnių – į Šv. Rapolo bažnyčią. 1988 m. arkivyskupas J. Steponavičius jį paskiria komisijos gražinamai Katedrai priimti nariu. 1989 m. paskiriamas Vilniaus Arkikatedros Bazilikos klebonu. Popiežius Jonas Paulius II jam suteikia Monsinjero Popiežiaus Kapeliono garbės vardą. Arkikatedroje monsinjoras išgyveno labai džiugių dienų: gražintos Katedros pašventinimą 1989 m. vasario 5 d. ir Šv. Kazimiero palaikų sugrįžimą tų pačių metų kovo 4 d.

1993 m. arkivyskupas A. J. Bačkis monsinjorą paskiria vėl atkurtos Vilniaus kunigų seminarijos rektoriumi.

1997 m. po kelių pakartotinių

prašymų mons. K. Vasiliauskas atleidžiamas iš Vilniaus Arkikatedros Bazilikos klebono pareigų ir jo prašymu paskiriamas emeritu prie Vilniaus Šv. Mikalojaus bažnyčios.

Mons. Kazimieras Vasiliauskas buvo žinomas ir vertinamas Lietuvos visuomenės. 1994 m. už nuopelnus Lietuvai apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino IV laipsnio ordinu. Jam buvo suteikta Lietuvos Santarvės fondo premija. 1998 m. Vilniaus Gedimino technikos universiteto taryba mons. K. Vasiliauskui suteikė Garbės nario vardą. 2000 m. Vilniaus miesto tarybos sprendimu mons. K. Vasiliauskui suteiktas Vilniaus miesto Garbės piliečio vardas. Tais pačiais metais apdovanotas Lietuvos Nepriklausomybės medaliu.

Sužinojęs apie monsinjoro Kazimiero Vasiliausko mirtį Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus pareiškė: „Netekome tikro dvasininko ir žmogaus, vienos šviesiausių mūsų laikų asmenybių, monsinjoro Kazimiero Vasiliausko. Jo šviesus optimizmas, dvasios stiprybė buvo ir, manau, liks žmonių širdyse kaip tikras dvasinis orientyras, padedantis įveikti sunkumus, dvasios nuopolių ir siekti visus Lietuvos žmones vienijančių vertybių“.

Velionio palaikai spalio 15 d. 4 val. popiet buvo pašarvoti Vilniaus Arkikatedros Bazilikos Tremtinių koplyčioje. Laidotuvių mišios įvyko spalio 17 d. 12 val. Vilniaus Arkikatedroje Bazilikoje. Palaidotas spalio 17 d. Vilniaus Antakalnio kapinėse.

ELTA

In memoriam**Netekties ištiktųjų paguoda:
širdies neatskiriamasis****KAZIMIERAS VASILIAUSKAS
1922.IV.8–2001.X.14****Širdies supratingumas.**

Supratingos širdies žmogus, nuo jaunumės siekęs aiškintis svarbiausia – gyvenime, tikėjime ir jo išpažinime, nepuolęs naivių vilčių, kad už tatau bus atlyginta kokiais šios žemės blizgučiais. Vienintelė pasiekiamą aukščiausia žmogaus laimė – giedra pirmųjų krikščionių tvirtybė: juos puola, drasko žvėrys, o jie – gieda.

Pirma švelnus disidentizmo patirtis – Biržų gimnazisto ateitininko: organizacija tautininkų valdžios draudžiama, persekiuojama. Savišvieta, modernios ir esminės katalikybės siekis.

Kunigo šventimai. Pirmasis pamokslas, primicijos, – gimtojo Vabalninko miestelio bažnyčioje, o jos šventoriuje – išniekinti partizanų kūnai.

Intos, Vorkutos lageriai. Anglių šachtos. Žvėriški keiksmas ir žvėriškas prižiūrėtojų elgesys. Nuolatinis žvėriškos sistemos puolimas.

Laimingiausi metai, sakys vėliau. Ir žmogaus, ir kunigo. Knyga visada užanty. Savišvieta ir švietimas, apsišvietusių ir šviesos trokštančių, atjautos ir paguodos reikiamų žmonių apsuptyti. Savų, tautiečių, taip pat. Slapčia, naktimis, po puslapį persirašinėjančių knygas, barakų katakombose šventai atliki-

nėjančių tikėjimo apeigas.

Ateistinė okupantų valdžia, išstremdama katalikų kunigus, siekė atskirti juos nuo savo gamomųjų. O atskyrė, deja, atskyrė – kaip tik tuos, likusius savo parapijose. Net ne parapijose – už aukštų šventorių ir bažnyčių mūrų, parapijonų iš tolo prie jų neprileisdama. Lageriuose kunigus su savo tikinčiais suvedė – kaip tos pačios nelenties ištiktus. Ant tų pačių gulių, laujančius tą pačią duoną, priimančius ją – kaip šventai tikimo Dievo kūną. Suvedė už vielių, kad palaikytų – stiprius, orių ir laisvus. Vienos šeimos vaikus.

Grįžo iš lagerių, iš tremties kunigas Kazimieras Vasiliauskas – dar labiau prie žmonių, prie tikėjimo esmės priartėjęs. Žmones pažįstantis ir pats jiems – mylinčia širdžia – atsivėręs. Pažįstantis, užtat neskubantis smerkti, nereikalaujantis neįmanoma. Mylintis, meile juos žadinantis. Gerumu ir tikėjimu.

Kuklus ir prieinamas visur. Net Vilniaus Arkikatedros Bazilikos didybė, sušildyta klebono monsinjoro Kazimiero, nė vieno, regis, neslėgė, netrikdė. Dievo ir žmoniškumo, žmoniškų atjautos šventovė. Jos zakristija, – jau savo akimis ne kartą teko matyti, – buvo ta

(nukelta į 4 psl.)

ZENONAS PRŪSAS

2

**DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS
VERPETUOSE**

(pradžia nr. 40)

Tai jau seniai išnykusių sėlių tėviškė. Jie palengva sulietuvėjo. Paprastai konvertitai yra uolesni katalikai, negu tie, kurie gavo katalikų krikštą, dar būdami kūdikiais. Galbūt taip atsitiko ir su sėliais, kurie, tapę lietuviais, lietuviybę priėmė rimčiau, negu amžiais lietuviais buvę Lietuvos širdies – Vilnijos gyventojai, kurių dauguma nutautėjo ir virto šovinistais lenkais ar gudais. Galbūt prisidėjo ir tai, kad Svėdasų ir apylinkių dvarų savininkais ilgą laiką yra buvę Radvilos, o vėliau italų kilmės grafai Marikonai (grafas Marikonis buvo vedęs Radvilaitę). Jie savo baudžiauninkų nevertė sulenkėti. Taip pat Svėdasų bažnyčioje dirbo daugelis lietuviškos dvasios kunigų. Gal čia svarbus veiksnys buvo ir didesnė, negu Vilnijos lietuvių tautinė savigarda. Kaip ten bebūtų, prieš 1863 metų sukilimą Svėdasų valsčius galbūt buvo bene lietuviškiausias visoje Lietuvoje, nes lietuviai čia sudarė beveik 100% visų gyventojų. Tik po tų metų minėtojo sukilimo, kai į Sibirą ištremė prie Butėnų kaimo ribų esančio Liepagirių dvarelį savininką, o dvaro žemę išdalijo atvežtiems rusams sentikiams, atsirado ir keletas rusų šeimų, bet jie nesudarė nė 1% valsčiaus gyventojų. Kai kurie rusai gyveno mano tėvų kaimynystėje: Kuznecovai, Prokofijevai, Darandovai. Būdamas vaiku su rusiukais draugavau, bet rusiškai neišmokau, nes jie visi lankė Liepagirių kaimo lietuvišką mokyklą ir gerai kalbėjo lietuviškai. Jei 1940 metais nebūtų atėję rusai, galbūt jie būtų sulietuvėję. Sovietmečiu daugelis jų tapo viršininkais bei sribais

ir ypač yra pakenkę apylinkės lietuviams partizanams. Vyresnieji rusai silpniau kalbėjo lietuviškai, o seniausieji visai nemokėjo.

Svėdasiečiai, o kartu ir Butėnų jaunuoliai, aktyviai dalyvavo 1831, 1863 ir 1905 m. sukilimuose bei 1941 ir 1944-1952 metų partizaninėse kovose. Jie ne tik sudarė nemažą dalį Šimonių girios partizanų, bet veikė ir kitose vietovėse. Labai nedaugelis iš Svėdasų apylinkių pasitraukė į Vakarus. Pavyzdžiui, iš gausių mano tėtės ir mamos giminių aš esu vienintelis atsiradęs Vakaruose. Daugeliui svėdasiečių teko pamatyti Sibirą, o po to jie jau nebegalėjo grįžti į savo tėviškes ir turėjo apsigyventi kitur, daugiausia Vilniaus apylinkėse, taip pat Panevėžyje, Utenoje, Anykščių apskrityje ir kitose vietovėse. Tačiau Svėdasų valsčius ir dabar tebėra galbūt 99% lietuviškas. Čia visiškai nėra lenkų, vos viena kita rusų šeima. Aš pats lenkų kalbą pirmą kartą išgirdau, tik išvykęs studijuoti į Vilnių. Ji manęs per daug nesužavėjo. Joje pernelyg daug šnypštimo. Todėl man iki šiol dar nėra aišku, kodėl ji taip apsuko galvas Vilnijos lietuviams?

Svėdasų krašto žmonės ne tik išliko lietuviais, bet ir per amžius nesuslavino savo lietuviškų pavardžių. Pavardės su slaviškais galūnėmis buvo beveik retenybė. Butėnų kaimą šiuo požiūriu galima laikyti tipišku. Štai pavardžių sąrašas apie 1930 m.: Baleišis, Baronas, Bražiūnas, Budreika, Janulis, Jančys, Juška, Juozėnas, Kazlauskas, Mačeika, Mikėnas, Milčiukas, Pakštas, Plupelis, Prūsas, Šukys, Valunta, Vilutis, Žvirblis. Taigi tik viena turi slavišką galūnę – Kazlauskas. Jų buvo dvi šeimos: Juzelioko ir Ožio. Pirmasis daugiau mėgo išgerti, negu dirbti, todėl gyveno vargingai. Kito Kazlausko, žmonių vadinamo Ožiu, šeima buvo pasiturinti. Juozas Kazlauskas buvo mano vienmetis ir labai geras vaikystės laikų draugas. Abu kartu ėjom į Butėnų pradinę mokyklą, abu ganėm karves ir avis tuose pačiuose miškuose. Pokario metu jis slapstėsi nuo mobilizavimo į Raudonąją armiją, tačiau buvo sugautas ir išvežtas į Sibirą.

(nukelta į 4 psl.)

Š. m. liepos mėn. Salininkuose, Vilniaus priemiestyje (iš k. į deš.): Z. Prūsos brolis Juozas, sesuo Janina, Z. Prūsas ir jo sesuo Nijolė

■ Didžiosios Britanijos sausumos kariuomenė prirėmus gali būti dislokuota Afganistane per labai trumpą laiką, spalio 22 d. pareiškė šios šalies gynybos sekretorius Geoff Hoon, tačiau pabrėžė, jog dislokuoti kariuomenę dar nenuspręsta.

■ Talibanas spalio 22 d. pranešė radęs antro JAV karinio sraigtasparnio liekanas su kraujo pėdsakais ir sakė, kad įvyko mūšis su kariais, atvykusiais į gelbėjimo ir paieškos misiją.

■ Washingtono D. C. ligoninėse guli penki žmonės, kuriems įtariama juodligės infekcija, spalio 22 d. pranešė Washingtono sveikatos apsaugos departamento vadovas Ivan Walks.

■ Talibano vadovas mula Mohammad Omar spalio 22 d. pareiškė, kad jo pajėgoms padeda Danguis įsikišimas, ir pažadėjo amžinąją laimę tiems, kas žus kovodamas su JAV.

■ Per JAV bombardavimus vakariniame Afganistano Herato mieste buvo sugriauta antra pagal dydį 100 vietų ligoninė, spalio 22 d. pranešė Talibano oficialios naujienų agentūros "Bakhtar" vadovas.

■ Saudo Arabijoje gimęs radikalus islamistas Osama bin Laden bus sugautas gyvas, jeigu tai bus įmanoma, spalio 21 d. pareiškė vyriausiasis JAV generolas Richard Myers, pasirodžius pranešimams, kad JAV prezidentas George W. Bush suteikė CIA teisę savo nuožiuoti likviduoti jį ir jo vadovaujamo teroristų tinklo "al-Qaeda" ("Bazė") narius.

■ Afganistaną valdantis Talibanas spalio 22 d. pareiškė, kad jis jau dislokavo 60 proc. pajėgų ir ginkluotės, būtinos atremti JAV specialiųjų pajėgų sausumos reidus.

■ Novosibirsko centriniame pašte spalio 18 d. buvo rasti šeši vokai su nežinomos kilmės milteliais. Kaip Rusijos informacijos agentūrai "RIA Novosti" pranešė Vidaus reikalų skyriaus budėtojai, visi laišškai be atgalinio adreso turėjo pasiekti Maskvą, o vienas jų buvo adresuotas į Kremlių prezidentui Vladimirui Putinui. Įtartinus vokus radę pašto darbuotojai, išgąsdinti pranešimų apie JAV gaunamus laiškus su juodligės sukėlėjais, kreipėsi į teisės saugininkus. Laiškai išsiųsti ištirti.

Išpūdinga dr. K. Bobelio kalba Lietuvos Seime

Amerikoje apie 40 metų gyvenęs ir į savo gimtąjį kraštą sugrįžęs veiklus JAV lietuvis, jau trečią kartą į Lietuvos Seimą išrinktas dr. Kazys Bobelis, pagal apklausas yra vienas iš populiariausių Lietuvos politikos veikėjų.

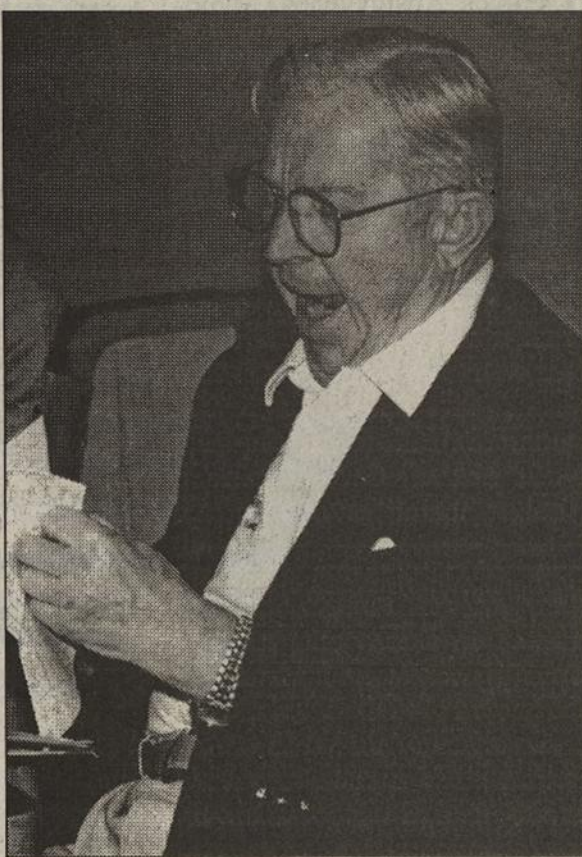
Šis į vargstančią Lietuvą iš turtingos Amerikos gyventi persikėlęs vyras, surasėjęs 12 dienų iškart po didžiulio teroro akto įvykdyto New Yorke ir Washingtono Lietuvos Respublikos Seimo neeiliniame posėdyje pasakė išpūdingą kalbą, kuomet buvo nagrinėjama rezoliucija dėl lietuvių tautos užuojautos išreiškimo Amerikos žmonėms.

Savo kalbos pradžioje šis Seimo narys kalbėjo: "Aš, kaip daugelį metų gyvenęs Jungtinėse Amerikos Valstijose ir pajutęs Jungtinių Amerikos valstijų tautos ir piliečių toleranciją, takta, užuojautą pabėgėliams, vargšams, diktatūrinio režimo pasmerktiesiems, tikrai nuoširdžiai išgyvenu dėl tos įvykdytos tragedijos. Tūkstančiai lietuvių šiuo metu gyvena Jungtinėse Amerikos Valstijose. Nuo 1863 m. sukilimo lietuviai randa prieglobstį vieninteliame kitame krašte - Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Kai 1949 m. aš, jaunas studentas, su savo sesute New Yorke išlipau iš Amerikos karo laivo "Generolas Bradley", mane sutiko pabėgėlius sutinkančios grupės. Man padavė bilietį į Čikagą, 5 dolerius ir pasakė: "Jaunuoli, nuo šiandienos tavo ateitis priklauso tau. Tie žodžiai buvo pasakyti tūkstančiams pabėgėlių. Tūkstančiai pabėgėlių gavo tuos 5 dolerius ir su tais 5 doleriais pradėjo gyvenimą".

Toliau dr. K. Bobelis pabrėžė ilgalaikes Amerikos pastangas nepripažinti Lietuvos įjungimo į SSRS. Tuo reikalu jis sakė: "Amerika yra vienintelė valstybė pasaulyje, kuri 50 metų nepripažino Lietuvos okupacijos. Nė viena kita valstybė to nepadarė. Visi lyg ir nepripažino, bet buvo po stalu. Kai man reikėjo

VLIK'o reikalais važinėti po Europą ir nuvažiuodavau į kokią valstybę... Pavyzdžiui, 1978 m. buvau Madride. Įėjus į politikos departamentą ir pristatius Lietuvos bylą buvo užduotas pirmas klausimas, kaip Amerika tą

Kazys Bobelis

klausimą traktuojau ir ar Amerika jus pripažįsta. Kai danams arba suomiams Otavoje pasakydavai, kad Amerika nepripažįsta tos netiesioginės brutalios okupacijos, sako: gerai, mes jus palaikysime".

Kalbėtojas neliko nepaminėjęs ir naujosios lietuvių išėvių bangos žmonių, kuriuos jis kažkodėl vadino pabėgėliais: "Mielieji lietuviai, jeigu jūs pažiūrėsite, šiuo metu Amerikoje yra per 50 tūkst. Lietuvių, naujųjų pabėgėlių, kurie vadinami nelegalais. Bet kokie jie nelegalai. Kiekvienas turi namą, darbą, vaikus leidžia į mokyklą. Ir jeigu jie nepadarė nusikaltimo, nepatenka į policijos akiratį, kiekvienas gali ten laisvai, netrukdomai gyventi. Kur jūs rasite kitą tokį kraštą? Aš pats, Lietuvoje gimęs ir augęs iki 17 metų, Amerikoje buvau geriau traktuojamas negu tada, kai 1990-1991 metais grįžau į Lietuvą. Koks šiandien yra mūsų valstybės nusikaltimas, kai tie naujieji lietuviai, pabėgėliai į Ameriką, prasimušę gauna Amerikos pilietybę, o kitu aktu mes iš jų atimam Lietuvos pilietybę, norėdami pasakyti, kad jūs - ne mūsų broliai, jūs mums nepriklausote. O jie nori atsidėkoti Lietuvai, jie nori padėti.

Paimkime pavyzdį iš žydų, kurių net trečiai, ketvirtai kartai, net nevažiuojančiai į Izraelį, suteikiama Izraelio pilietybė, kad jie gintų Izraelio interesus".

O savo kalbos pabaigoje dr. K. Bobelis pasiūlė:

"Taigi mes turime įvertinti tą tragediją, užjausti ir sąžiningai padėti, kad tokie dalykai nesi-kartotų pasaulyje. Aš manau, mes taip pat turime įvertinti JAV paramą, mums suteiktą pra-eitį, dabar ir, aš tikiu ateityje. Vienintelė valstybė, kuria mes galim pasitikėti, vienintelė valstybė, kuri mums tikrai sąžiningai padėjo, yra Jungtinės Amerikos Valstijos. Todėl nesiginčykime dėl sakinio, žodžio, o priimkime principinę rezoliuciją, kuri yra parengta, kad galėtume išreikšti mūsų tautos užuojautą ir skausmą dėl ten įvykusios tragedijos".

Dr. K. Bobelis populiarus Lietuvoje

Gavome ir naujausius visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro "Vilmorus" rugsėjo

6-10 dienomis surengtos apklausos duomenis. Daugiau kaip tūkstančiui 18 metų ir vyresnių Lietuvos gyventojų buvo pateiktas klausimas: "kokie lietuviai politikai geriausiai atstovauja jūsų interesams?"

Čia pirmuoju eina socialdemokratų vadovas Algirdas Brazauskas, kuris ir tapęs premjeru lieka toks pats populiarus kaip anksčiau. Palyginti su liepos mėnesio pradžia, rudenį juo ėmė pasitikėti dar daugiau Lietuvos žmonių. Jo populiarumas dabar siekia 36,3%, kas yra 2,1% daugiau negu liepos mėnesį. Antruoju eina dr. K. Bobelis - 14,9% (padidėjo 2,9%), trečiuoju - V. Adamkus 14,5% (padidėjo 2,4%). Toliau gerokai atsilikę rikiuojasi E. Gentvilas, A. Paulauskas, R. Paksas, Č. Juršėnas, V. Landsbergis, K. Glaveckas ir pirmasis dešimtukas baigiamas K. Prunskiene.

Toje pačioje apklausoje buvo ir klausimas: "palankiai ar nepalankiai vertinate šiuos visuomenės veikėjus?" Čia didžiausio palankumo susilaukė A. Brazauskas su 65,9% (liepos

mėnesį buvo 63%). Antruoju eina V. Adamkus - 64,6% (buvo 60,1%), trečiuoju - Bobelis - 61,8%, kuris liepos mėnesį buvo pirmoje vietoje su 63,5%. Tačiau kas liečia nepalankų vertinimą, šį kartą dr. K. Bobelis gavo mažiausiai nepalankių balsų (13,3%) iš pirmųjų devynių politikų. Štai likusieji veikėjai pagal jų palankų vertinimą: Č. Juršėnas, K. Prunskienė, E. Gentvilas, K. Glaveckas, R. Paksas, A. Paulauskas.

Palankiai vertinamų sąrašė buvęs žymus dešiniųjų veikėjas G. Vagnorius užima 17-tą vietą (palankumo rodiklis 16,2, nepalankumo - 48,8), o 19-ju V. Landsbergis (palankumas 14,1, nepalankumas 67,0).

Čia reikia pažymėti, kad čia minimo dr. K. Bobelio suvienyti Lietuvos krikščionys demokratams pagal "Vilmorus" vėliausiąją apklausą (į klausimą "už kurią partiją balsuotumėte rinkimuose į Seimą, jeigu rinkimai vyktų kitą sekmadienį") užėmė trečiąją vietą po socialdemokratų partijos ir liberalų sąjungos.

Edvardas Šulaitis

Netekties ištiktųjų paguoda: širdies neatskiriamasis

(atkelta iš 3 psl.)

vieta, kur patys įvairiausi, nebūtinai gražiausi žmonės viltingai ir patikliai nešdavo savo širdies sunkulius.

Santarvės žmogus. Niekad nevengęs savo brolių pasauliečių, įvairiausių jų sambūrių, draugijų ar organizacijų bendrystės, ypač laisvai jautęsis tarp menininkų, buvęs jiems savas,

– monsinjoras Kazimieras Vasilauskas vis dėlto sugebėjo likti, kilniai ir natūraliai, – tas, kas pirmiausia ir buvo, kam buvo pašauktas, – šviesaus ir žmoniško Dievo žmogaus pavyzdys.

Gumulas veržia gerklę, kad va nebepaskęsi jo mieloj, pri-tariamoj šypsenoj. Bet dar ne kartą bus taip: kai svyruosi, kai

nemokėsi ryžtis ar rinktis, prisiminsi monsinjoro veidą ir neišvengiamai pajusi – šitam tavo darbui, polinkiui, sprendimui jis šypsosi, dėl to – skaudžiai susikrimtęs.

Labai daug kas iš mūsų kasdienio šurmulio pasirodo nebesvarbu, kai nors kiek, kai nors truputį pabandai pažvelgti savin ir pasaulin – širdies supratin-gumo žvilgsniu. Amžinai vasilauskišku.

Vladas Braziūnas

LF Bičiulių tarybos nariai posėdžiavę Dainavoje š. m. rugpjūčio 21 dieną (iš k. į deš.): sėdi - Vytautas Volertas, Juozas Ardys, Vytas Petrulis, Jonas Urbonas; stovi - Viktoras Naudžius, Algis Raulinaitis, Juozas Baužys ir dr. Kazys Ambrozaitis J. Urbono nuotr.

ZENONAS PRŪSAS

2

DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS VERPETUOSE

(atkelta iš 3 psl.)

Iš ten grįžęs, dabar gyvena kažkur netoli Panevėžio. Iš mano kartos vyrų Butėnuose nė vienas nestojo į okupantų armiją. Jie arba žuvo, arba pateko į Sibirą.

Beveik trečdalis Butėnų kaimo gyventojų pavardė buvo Žvirblis. Ir lietuvių, ir latvių kalbose šis mažas paukščiukas vadinamas beveik taip pat, tik latviai jį vadina zvirbliu.

Kadangi sėliai gyveno įsiterpę į tuometinę latvių ir lietuvių teritoriją, ši žodžių sėlių galbūt pasisavino tiek latviai, tiek lietuviai. Dėl Žvirblių pavardės paplitimo Butėnų kaime kildavę sunkumų: apie kurį Žvirblį kalbama, jei jo ne tik pavardė, bet ir vardas yra tas pats? Todėl kaime žmonės dažniausiai būdavo vadinami ne pagal Žvirblių pavardę, o pagal tėvą, senelį ar gyvenamą kaime vietą duodavo jiems pavardę: Kaščiokas, Jurgeliokas, Galiniokas ir t.t. Beje, prie Žvirblių netiesiogiai galėčiau galbūt ir save priskirti. Nors mano pravarė - Prūsas, bet mano ir mano tėtės mamos buvo Žvirblytės (ne giminės). Prosenelio laikais Butėnuose apie trečdalis merginų tikriausiai buvo Žvirblytės. Galimas daiktas ir mano prosenelis taip pat buvo vedęs Žvirblytę. Taigi galėčiau tvirtinti, kad mano gyslose srūva daug daugiau sėlių, o ne prūsų kraujo.

Butėnuose žmonių kitiomis pavardėmis buvo po tris keturias šeimas ir dar mažiau. Man yra labai įdomi Pakšto pavardės kilmė (prof. Kazio Pakšto tėvas buvo kilęs iš Butėnų, nors jis pats gimė

Užpalių valsčiuje). Pakštų buvo, berods 5 šeimos. Vietiniai gyventojai juos vadino ne Pakštais, o Pokštais. Dėl šios pavardės kilmės turiu savo "teoriją". Profesorius buvo linksmas žmogus, pokštinkinaks. Galbūt ir jo prosenelis mėgo pokštauti, todėl jį ir praminė Pokštu. Vėliau ši pavardė pavirto Pakšto.

Be profesoriaus K. Pakšto, kitas žymus butėniškis - sovietinis rašytojas Juozas Baltušis-Juozėnas. Jo tėvas Juozėnas buvo gimęs ir užaugęs Butėnuose. Kažkodėl rašytojas pasirinko ne tėvo, o motinos mergautinę pavardę (ji Baltušytė, kilus iš Kupiškio).

Butėnų kaimo žmonės labai vargo ne tik baudžiaivos laikais, bet ir ją panaikinus. Mat jų žemė buvo išdalinta į vos kelių metrų pločio rėžius, kurių dalis driekėsi už kelių kilometrų nuo namų. Daug laiko žmonės sugaišdavo, ten važiuodami ar eidami dirbti. Apsukraus senelės brolio Augustino Žvirblijo (Juozo Tumo-Vaižganto krikštėvio) dėka, prieš pat Pirmąjį pasaulinį karą (1913 m.) matininkai panaikino rėžius ir visą kaimo žemę išdalino sklypais. Jei kurie butėniškiai šios žemės reformos metu norėjo pasilikti kaime, jiems teko mažiau žemės, nes apie kaimą žemė buvo geriau įdirbta ir derlingesnė. Tie, kurie norėjo keltis į vienišius gavo daugiau, bet prastesnės žemės, jei toliau ji buvo nuo kaimo. Antai mūsų kaimynas Baleišis, kaime turėjęs vieną valaką žemės, gavo net 41 hektarą, nes dalis žemės buvo balos. O pasilikusiems kaime ir gavusiems žemės prie pat kaimo už valaką skyrė 20 ar šiek tiek mažiau hektarų. Jie buvo laimingesni: jų mažiau ištrėmė į Sibirą.

Į vienišius išsikėlė daugiau nei pusė ūkininkų. Bet ir jie anksčiau ar vėliau grįždavo į kaimą - labai gražias, medžiais apaugusias ir gerai prižiūrimas kaimo kapines, ant mažo kalnelio, prie pat Šventosios upės. Deja, mano abu tėvus priglaudė kapinės Vilniuje. Šiuo metu jau nebe Butėnuose, o Vilniuje, Panevėžyje ir kitur gyvena ne tik daugelis mano artimesnių giminių, bet ir nemažai Butėnų kaimo gyventojų.

Apie 1930-uosius Šventoji buvo labai tinkama maudymuisi: švaraus smėlio dugną saulėtą dieną galėjai matyti net vieno metro gylyje. Daug buvo čia gilių vietų, ypač upės posūkiuose, kur dažnai sukdavosi vandens verpetai. Mus, vaikus, vyresnieji gąsdindavo, kad neitume ten maudytis, nes gali kojas ir rankas sutraukti mėšlungis ir tada prigersi. Kai niekas nematė, kartą pabandžiau tokioje vietoje pasimaudyti, bet nieko neatsitiko. Todėl galbūt tai buvo tik senų bobučių plepalai.

Butėnus aplankiau 1990 ir 1996 metais. Pažįstamų beveik nebelikę. Iš beveik 30 ten gyvenančių šeimų sutikau tik pusseserę Marytę Pakštaitę, pas kurią abu kartus puotavome, ir mokytoją Aldoną Pluopelytę, mano gero draugo Edvardo jaunesniąją seserį. Daugelis gyventojų nevietiniai, nors, atrodo, lietuviai. Kiekviena šeima turi apie 3 hektarus derlingos, gerai organinėmis trąšomis įtręštos žemės prie pat savo namukų. Dalis šios žemės yra pievos, todėl gali laikyti vieną ar dvi karves, porą paršiukų ir būrėlių vištų. Atrodo, nebadauja, bet ir nepersivalgo. Tuoj pat už kaimo žemė dirvonuoja, galbūt net 90% kaimo žemės. Niekas jos nenori dirbti, nors ir žemės savininkai leistų naudotis veltui. Kam dirbti svetimą žemę, jei iš 3 hektarų gali išsimaitinti? Be to, kur dėti derlių, jei nėra kam supirkti?

Šventosios nebegalima atpažinti. Sovietmečiu naudojant pernelyg daug mineralinių trąšų didelė jų dalis iš dirvų nutekėdavo į upelius, o iš ten į Šventąją, kurioje dabar labai daug priaugę žolij, ypač pakrantėse, net ir jos dugne, todėl upė susiaurėjo ir nelabai tinkama maudymuisi... Turės praeiti keliolika, o gal keliasdešimt metų, kol tos trąšos iš upės vagos išsiplaus. Tik tada išnyks žolės ir vėl pasirodys upės dugne švarus smėlis.

Šiaip kaimas bent man atrodė geriau, palyginti nei 1944 metais, kada jį palikau. Patogesni namukai su didesniais langais, elektra. Nebėra šiaudinių stogų, asfaltuota gatvė.

(bus daugiau)

SVEIKATOS KERTĖ

Taisyklingos mitybos teorijos

(pradžia nr. 40)

Pieno netoleravimas

Pastebima, kad nemažai žmonių organizmas nevirškina pieno produktų (raugintas pienas išimtis). Žmogus gali jais maitintis, nesuprasdamas, kad jie trikdo virškinimą. Pasak kai kurių gydytojų, gamtoje pienu minta tik jaunikliai, o suaugę gyvūnai ne. Ir net nors katės pienu ir mėgsta, kai kurie veterinariai pataria suaugusių katinų nemaitinti pienu.

Ortomolekulinė mityba

Ši terminą sukūrė Linus Pauling. Jo nuomone, svarbiausia, kad žmogaus organizmas gautų reikiamas molekules. Nuo to priklauso ne tik geras virškinimas, bet ir apskritai žmogaus atsparumas ligoms. Infekcijos ir degeneracinės ligos reikalauja gydyti ne vaistais, o keičiant „tinkamų molekulių“ (vitaminų, mineralų, enzymų, hormonų ir kt.) koncentraciją organizme. Šios teorijos atstovai rekomenduoja vengti cukraus, kavos, alkoholio, nenatūralių maisto priedų, valgyti daugiau šviežių daržovių ir vaisių, gerti daug filtruoto vandens.

Maisto suderinamumo principas

Vieni iš šios teorijos atstovų – Harvy Daymond ir Norman Wolker. Anot jų, siekiant sureguliuoti virškinimą, reikia derinti maisto produktus, atsižvelgiant į tai, kaip jie tarpusavyje reaguoja.

Išskiriamos tokios produktų grupės:

1. Baltyminis maistas: mėsa, paukštiena, žuvis, kiaušiniai.

2. Daržovės, grūdai.

3. Vaisiai.

4. Krakmolingas maistas: duona (ypač šviežia), bulvės.

Suderinamumo esmė: 1 grupės produktų nevartoti vienu su kitais (pvz., mėsos su kiaušiniiais, mėsos su paukštiena), taip pat su 3 ir 4 grupės produktais (pvz., mėsos su vaisiais, mėsos su duona). 2 grupės maisto produktai vartotini tarpusavyje ir su visų kitų grupių produktais. 4 grupės produktai nevartotini vieni su kitais (bulvės su duona) ir, kaip jau minėta, su 1 grupės produktais.

Nesuderinamų grupių produktus galima vartoti tik, kai vienas iš jų jau suvirškintas. Taigi, jei valgėte mėsos su daržovėmis, vaisių galėsite valgyti tik po gerų 2-3 val., kai mėsa bus suvirškinta. Priešingu atveju, suvalgyti vaisiai sukels puvinio ir rūgimo procesus, sutrikdys tinkamą virškinimą.

Šios teorijos atstovai rekomenduoja iš ryto iki 12 val. valgyti išimtinai tik vaisius, gerti sultis, siekiant neapsunkinti organizmo. O nuo 12 val. vartoti kitų grupių produktus, tinkamai derinant. Vaisiai suvirškinami gana greitai – per pusvalandį, turintys daugiau minkštimo (pvz., bananai) per valandą. Taigi 11 val. suvalgius vaisių, 12 val. tinkamas laikas pietauti. Jei laikysitės šios teorijos, teks atsisakyti picos, mėsos patiekalų su duona ar bulvių garnyru, o ypač, kaip dabar dažnai eksperimentuoja kulinariai, mėsos su slyvomis, obuoliais ir apelsinais.

(bus daugiau)
Dr. R. B.Bulvių sriuba
su česnakais ir skrebučiais

200 g ruginės duonos,
300 g bulvių,
skiltelė česnako,
40 ml pieno,
2 tryniai,
1 l bulvių nuovo,
petražolių ir krapų lapelių,
druskos

Bulves supjaustyti griežinėliais ir apvirti pasūdytame vandenyje, ištrinti pro sietelį ir

praskiesti nuovu. Sudėti grūstą česnaką ir užvirinti. Supilti pieno ir trynio plakinį su žalumynais. Į lėkštes padėti padžiovintos duonos ir užpilti paruošta sriuba.

Kiaušinių salotos su skrebučiais

300 g duonos,
5 kiaušiniai,
400 g kumpio,
100 g majonezo,
40 g svogūnų,
200 g marinuotų agurkų,
prieskonių

Daržoves ir kietai virtus kiaušinius susmulkinti, pagardinti majonezu, suberti prieskonius. Kumpio griežinėlius susukti vamzdeliais ir pripildyti paruoštu įdaru. Uždėti ant kepintos duonos riekelį.

Worcester, MA

Po renginio vienuolijos
darbams paremti

Spalio 7 d. Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos Putname rėmėjai Maironio Parke suruošė pietus ir koncertą, kurio pajamos buvo paskirtos paremti vienuolijos darbams.

Visus gausiai susirinkusius svečius šiltu žodžiu pasveikino rėmėjų skyriaus pirmininkė Teresė Adomavičienė, padėkojusi už atsilankymą. Programai vadovavo Bernadeta Miliauskaitė-Harris. Prieš pietus maldą su-

mavičiui ir visai Parko vadovybei už visokeriopą paramą.

Seselė Verutė – puiki kalbėtoja ir deklamuotoja – kalbėjo apie arkivyskupą Jurgį Matulaitį ir prašė giliau jį pažinti, skaityti apie jį išleistas knygas, melstis prašant jo pagalbos reikaluose ar ligoje.

Po to programos vedėja Bernadeta pranešė, kad vyrai jau pasirodė antrai koncerto daliai. Jie pradėjo antrą dainų pynę:

Po koncerto, š. m. spalio 7 d. Maironio Parke (iš k. į deš.): Hartfordo "Trio" - Alfonsas Zdanys, vadovas muz. Jurgis Petkaitis, rėmėjų pirm. Teresė Adomavičienė ir Vytautas Zdanys

kalbėjo laikinas seselių kape-lionas kun. Tomas Karanauskas iš Lietuvos.

Pasitiprinus rėmėjų paruoštais pietumis, programos vedėja supažindino publiką su koncerto atlikėjais – vyru "Trio" iš Hartford, CT. Tai muzikas Jurgis Petkaitis, tenoras, vadovas ir akompaniatorius, Alfonsas Zdanys - baritonas ir Vytautas Zdanys - bosas. Koncertą pradėjo "Pasveikinimas". Toliau sekė ištisa dainų pynė: "Giminių daina", "Šerk tėveli žirgeli", "Sūduva", "Pavasarinis tango", "Partizanų žygio daina", "Jūreivių maršas", "Tai gražiai mane augino", "Spaudos baltasis valas", "Reikia tepti". Po šių dainų vyrai padarė pertrauką, kad pilsėtų jų "stygos" ir atsigavintų vandenėliu.

Pasinaudodama proga, programos vedėja Bernadeta pakvietė seselę Olivėtą tarti žodį. Seselė dėkojo rėmėjams už neuilstamą daugelio metų darbą vienuolijai. "Mes artimai bendradarbiaujame su seselėmis Lietuvoje, vykstame į Lietuvą", sakė ji, tęsdama: "Jos atvyksta iš Lietuvos mums į pagalbą, nes mūsų labai mažai. Kitos studijuoja. Prieš savaitę atvyko seselė Valerija, kuri dalyvauja šiame renginyje". Po to ji dėkojo Parko pirmininkui Kaziui Ado-

"Rytmečio daina", "Drugelis", "Lauksiu tavęs ateinant", "Linksma keliautojas", "Priegintaro jūros", "Išaušo dienele", "Oi tas Juzė", "Užstalės daina", "Žemė Lietuvos ažuolai žaliuos", buvo įjungta ir publika. Gaila, kad prie visų koncerto dainų nebuvo pažymėti jų autoriai. Paskutinė - "God Bless America" tartum sakė: "Dieve, gelbėk, globok Ameriką, o žuvusiems nuo žmogėdrių teroristų suteik amžiną atilį". Visiems atsistojus ir padėką išreiškus gausiais plojimais, "Trio" vyrams į švarkų atlapus Irena Markevičienė įsėgė po baltą rožės žiedą. Programos vedėja padėkojo, kad gražios dainos kėlė ir stiprino mūsų dvasią. Dar daugiau ir nuoširdiau plojome sužinoję, nes jie neėmė jokio honoraro už atvežtą ir mums padovanotą tokį šaunų koncertą.

Naujosios Anglijos lietuviai myli ir gerbia seseles, todėl į renginį atsilankė ne vien seselių rėmėjai ir gerbėjai iš mūsų telkinio, bet atvyko ir iš kitų, ypač Providence, RI. Tai nepavargstantieji per ilgą eilę metų, kurie ne tik atvyksta, bet atveža ir daug vertingų dovanų laimėjimams. Veronika Kieilienė turi ypatingą "receptą" auginti gėles, kurios žydi "doleriais". Tikrai

Šiomet prastai
užderėjo bulvės

Suvalkijos žemdirbiai dar tik įpusėjo nukasdami šiųmetį bulvių derlių, tačiau jau dabar spėja, kad jis bus bent trečdaliu mažesnis nei pernai. Pasak Lukšių bendrovės pirmininko, bulvėms šiomet galėjo pakenkti šaltas pavasaris, o vėliau per patį žydėjimą užėję dideli karščiai. Dabar sunku bulves kasti ir dėl dažnų liūtų, kurie trukdo sunkiasvoriams traktoriams įvažiuoti į dirvas. Suvalkiečiai beveik visiškai mechanizavo bulvių nukasimą. Mat 80 ha plote rankų darbo nebeužtenka. Bulvių augintojus guodžia tik tai, kad, blogai užderėjus bulvėms, jos gana brangios - 40 cent. už kilogramą. Tikimasi, kad dar brangs. Turguje bulvių kilogramas kainuoja 70-80 centų, o parduotuvėse apie litą.

Respublika

nuostabus darželis, ir tokių gėlių atvežta nemažai, nekaltant apie kitas dovanas. Sofija Šakalienė laimėjimų stalą nuklojo baltais vokiškais su dovanėlėmis. Pradžiugino mus šiais metais atvykusieji iš Hartford, CT. Jie užėmė du stalus. Moterys iš Gardner, MA, beveik užpildė vieną stalą. Atsilankė būrelis ir neseniai atvykusieji iš Tėvynės Lietuvos. Rėmėjos dėkoja visiems ir visoms naujoms šių metų svečiams ir viešnioms, atvykusiems ir parėmusiems seselių darbui. Lauksime atvykstant ir kitais metais. Koks gyvenimas bebūtų, žvelgiam į ateitį ir tikime, kad Dievas padės. Malonu buvo matyti mūsų tarpe mielą kleboną

Šių metų Nobelio premija fizikos srityje atiteks amerikiečiams Ericui Cornelliui ir Carlui Wiemanui kartu su vokiečiu Wolfgangu Ketterle už tai, jog jiems pavyko paversti dujas nauja ir keista medžiagos forma, vadinama Bose-Einšteino kondensatu. Bose-Einšteino kondensate atomų individualybės tartum išnyksta - jie visi elgiasi taip, tarytum būtų vienas vienintelis atomas. Visa tai vyksta temperatūrose, kurios yra vos viena dešimtają vienos milijoninės laipsnio dalies aukštesnės už absoliutų nulį - minus 273,15 °C. Atradimas yra fundamentinis, tačiau galėtų būti panaudotas matavimo technikoje ar mikroelektronikoje. Šis reiškinys priverčia daleles elgtis kaip bangas, todėl galima netgi kalbėti apie atomų lazerio sukūrimą. Tokie lazeriai ateityje galėtų būti naudojami mikroelektronikos grandynų gamyboje.

Milijonai Indijos kaimuose gyvenančių indų apie telefoną ar prisijungimą prie Interneto gali tik pasvajoti. Tačiau nauja pigi ir patikima bevielio ryšio technologija gali ir į tuos užkampius atnešti informacinę revoliuciją. Indijos technologijos instituto Madrase mokslininkai sukūrė internetinius kioskus, kuriuose yra panaudota bevielio vietinio ryšio technologija, vadinama cordect. Ši sistema yra pigi, nes ji leidžia atsisakyti daug kainuojančio telefono kabelių tiesimo ir pakeičia jį bevielio ryšio bazinėmis stotimis. Vieno kiosko kaina yra apie 40,000 rupijų (830 dolerių), tuo tarpu vienos telefono linijos instaliavimas kainuoja 30,000 rupijų. "Egzistuojantys telekomo operatoriai nekreipia dėmesio į kaimiškuosius rajonus," sako profesorius Ashok Jhunjhunwala iš Indijos technologijos instituto. "Jie mano, kad kaimiškuose rajonuose negalima nieko uždirbti, todėl ten beveik neinvestuoja į infrastruktūrą". Kartu su keliais savo buvusiais studentais Jhunjhunwala įkūrė kompaniją, vadinamą n-Logue, ir nutarė pradėti teikti internetinio ir telefono ryšio paslaugas kaimų ir mažų miestelių gyventojams. Pasitelkę bevielio ryšio technologiją jie siūlo kaimiečiams tokio ryšio įrangą, įskaitant antenas, kabelius, bokštus, telefono aparatus bei pokalbių trukmės matuoklius. Jungimuisi prie Interneto n-Logue siūlo Pentium kompiuterius su akumuliatoriais, kurių energijos pakanka keturioms valandoms. Programinėje įrangoje yra naudojama vien indų kalba, todėl ji yra visiems prieinama. Ateityje planuojama įkurti savą vietinių paslaugų tiekėjų LSP (Local Service Provider) tinklą; šiems smulkiems verslininkams priklausytų pusė kioskų vertės, pasinaudodami savo ryšiais jie galėtų pritraukti daugiau vartotojų. Tikimasi, kad 25 km atstumu nuo kiekvienos bazinės stoties pavyks surasti 500-700 vartotojų, norinčių prisijungti prie naujosios paslaugos. Tai galėtų būti ne tik individualūs abonentai, bet ir administracija bei mokyklos. Profesorius Jhunjhunwala tikisi, kad po trijų metų kompanija turės ne mažiau milijono klientų.

NAUJOS KNYGOS

Rūta Guzevičiūtė. EUROPOS KOSTIUMO TUKSTANTMETIS (X-XX a.)

"Kostiumas – tai ryškiausia materialinio apvalko išraiška, po kuria glūdi žmogaus esmė". Taip knygos autorė pradeda ką tik pasibaigusio tūkstantmečio kostiumo istoriją – nuo viduramžių šiuurkščių audinių, kailių ir odos drabužių iki pastaraisiais metais visą Europą apėmusio unisex pavidalo.

Autorė knygoje pasakoja ne tik apie drabužio formos, praktiškumo suvokimo kitimą, bet ir pateikia platų visuomeninio bei šeimos gyvenimo kontekstą, papročių ir gyvenimo būdo įtaką kostiumo kūrimui. Sužinosite, kad Romantiniu laikotarpiu apatinių baltinių, kaip ir naktinių marškinių visuomenė nežinojo – visi miegodavo nuogi. Drovumo jausmas civilizacijai tobulėjant stiprėjo palaipsniui.

Paskaitysite, kaip rengdavosi energingi ir agresyvūs riteriai, kodėl ruda spalva Gotikos laikotarpiu buvo laikoma "pačia šlykščiausia", kas pasikeitė Renesanso epochoje, kai "vyrai neįsmeigia žvilgsnių į dangų, o moterys nenuodėlia akių žemyn". Gausios iliustracijos leis susidaryti puikiausią vaizdą, kaip per tūkstantį metų pasikeitė įvairių sluoksnių žmonių dėvimas drabužis ir jo funkcijos. Knygos gale pateikiamas žodynėlis, kuriame rasite pagrindinius įvairioms epochomis atširadusius terminus. Sužinosite, kad *calzoni* (it.) – tai padalintos ar nesusiūtos pėdkelnės, *gartuar* (pr.) – speciali lazdelė galvai po aukšta šukuosena pasikasyti, o dvidešimtas amžius sukūrė stileivą apibūdinantį žodį – *zazou* (pr.).

J. Dusevičiūtė

Paveldas

Europos paveldo dienų, skirtų gynybiniams įrengimams, dalyviai pirmą kartą pamatė buvusio kunigaikščio Vykingto miesto liekanas, esančias netoli Telsių Vidmantų kaime. Šį spėjimą dar turėtų patvirtinti mokslininkai. Vykingto pilies liekanų jau seniai ieškojo žemaičių "Alkos" muziejaus direktorius. Atsitiktinai žvalgdamas teritoriją apie Vembūtų piliakalnį, muziejaus direktorius pastebėjo gerai išlikusių buvusių gynybinių įtvirtinimų bei kitos paskirties objektų. Sukvietus 200 talkininkų buvo išvalyta dalis šalia

Vembūtų piliakalnio augančio miško ir krūmų. Tuomet ir pasimatė išlikusios pilies teritoriją vedančių vartų liekanos bei netoliese buvusios senovinės gyvenvietės pėdsakai. Kunigaikštis Vykingtas vadovavo jungtinėms žemaičių didžiųjų pajėgoms 1236 metais vykusiam Saulės mūšyje bei 1248-1252 metų vidaus karuose prieš Mindaugą. Muziejaus direktoriaus nuomone, netoli šios pilies 1251 metais galėjo vykti ir Tverų mūšis. Pasitvirtinus direktoriaus spėjimams, atrastoji Vykingto pilis taptų vienu lankomiausių kultūros paveldo objektų.

Lietuvos rytas

Škaitytojai rašo "Darbininkui"

Lietuvos Seimo atstovas džiaugiasi Amerikos nelaime

Š. m. rugsėjo 28 d. "Darbininko" straipsnyje "Lietuvoje ir apie Lietuvą" laikraštis taip rašo, cituodamas Lietuvos Seimo atstovo žodžius: "Didžiausios teroristės yra pačios Jungtinės Valstijos. Tai juk jos su taikos balandžiu vadinamu Atlanto paktu daužė Bagdadą, mano gražuolį Belgradą", tokiais žodžiais Amerika, paskelbusią karą terorizmui, pasmerkė Panevėžyje kalbėjus Seimo narys socialdemokratas Virmantas Velikonis. Jis baisėjosi, kad JAV Kongresas, prezidentui George W. Bushui paskelbus apie negailestingą kovą su terorizmu, plodamas stojosi kelis kartus, sakydamas: "Tai man primena Hitlerį, kai jis apakintą tautą šaukė žygiui į Rytus".

Kad taip kalbėtų Lietuvos pilietis V. Velikonis, tai nebūtų reikalo jo kalbą cituoti, pasmerkti ar pritarti per Lietuvos laikraščius. Bet jeigu taip kalba Seimo narys V. Velikonis, tai jis yra Lietuvos valstybės Seimo, tautos išrinktas pareigūnas, kuris turėtų skaitytis su žodžiais.

Tikime, kad Lietuvos Seimas yra garbingas demokratiškas Lietuvos valstybės organas su negausiais tokiais nariais velikoniais.

Vytautas Šestokas
Los Angeles, CA

Neuždarykime idėjų savame kieme

Nors tik puskelį savo laiko šio trijų mėnesių lankymosi Lietuvoje sukoręs, turėjau malonumo ir garbės dalyvauti keliuose istoriniuose ir sujaudinuosius susibūrimuose. Vienas didžiausių buvo laisvės kovotojų ir komunizmo aukų tradicinis sąskrydis Ariogaloje, rugpjūčio 4 d. Atslūgus jausmams, norisi tuos susibūrimus pasverti ne tik patriotinėse, bet ir visuomeninėse bei politinėse svarstyklėse. Vis bandau spėti - kiek šis ar kitas įvykis pasuks juose nedalyvaujančių žmonių galvoseną geron kryptin? Ar jis paveiks sekančius rinkimus teigiama, iš patriotinio taško žiūrint, linkme?

"Idėjos turi pasėkas", anot vieno JAV krikščioniško-amerikanistinio koledžo šūkio. Jeigu kilnios idėjos ir faktai nepasiekia platesnės visuomenės, tuštumą, pagal gamtos dėsnius, paprastai užpildo kas kita. Deja, vien jau žiniasklaidoje yra pakankamai amoralinių ir antipatriotinių šūkšlių, kurios užpildo moralinių ir patriotinių idėjų apleistą tuštumą. Išeivijoje, paskaitės ar išgirdęs apie gražius bei didelius kultūrinius renginius ar tarpusavio politines bei kultūrinis svarstybas, visada statydavau klausimą: kaip tai galės paveikti Vakarų, ypač JAV, visuomenės ar vyriausybės nusistatymą Lietuvos išsilaisvinimui iš Sovietų okupacijos palengvinti? Panašiai, jaudinantiems įspūdžiams patriotiniuose rengimuose Lietuvoje išblėstant, panašų klausimą statau ir šių dienų Lietuvos pagrindinių bėdų atsikratymo prasme. Tik įvykių rengėjai, žinoma, gali atsakyti į klausimą - kas, kaip,

kiek plačiai tą įvykių pasėkoje kilusias idėjas skleidžia už tų įvykių vietovių, salių ribų.

Panašias mintis dažnai tenka išsinešti iš asmeniškų bei grupinių pokalbių su tautiečiais, kurių intelektualinis bei visuomeninis svoris galėtų įtaigoti daugelį kairės veikiamų bei klaidinamų tautiečių. Prisipažinsiu, jog esu nepakantus tiems, kurie į bet koki sumanymą veikia sustiprinti ir informacijai praplėsti, atsiliepia standartiniu neveiklos pateisinimu: "Čia nieko negalima padaryti", arba - "To negalima padaryti". Manding, tokiems tikėtų irgi standartinis klausimas: "Ar bandeitai daryti?". Gal tikrai negalima, bet nebandęs - negali tvirtinti.

Idėjų skleidime patirtį turį žino, jog būtina ir prieš įvykį ir po jo imtis žygių kiek įmanoma apie jį informuoti kuo plačiausia aplinka. Jeigu į įvykį nesitikima ar net neįmanoma atkreipti "didžiosios" žiniasklaidos dėmesį, reikia sustiprinti "mažosios" žiniasklaidos talką. Pagaliau galime ir savomis sugalvotomis priemonėmis idėjas skleisti Lietuvos patriotais galinčių tapti žmonių tarpe. Ir nacių, ir komunistų okupacijų metu buvo negalima tikėtis pritirimo ar pagalbos iš valdžios kontroliuojamos žiniasklaidos, tad buvo imamasi kiekvienam prieinamų priemonių žinioms ir idėjoms platinti. Gal kartais tokia "pogrindinė" pažiūra praverstų ir šiandien?

Vilius Bražėnas,
JAV (laikinai Kaunas)

BALSAI IŠ LIETUVOS

Lauros, laurai ir vaikeliai

Vladas Braziūnas

Lietuvos gamtoje metų laikai, tegul ir visaip kaip betvarkiškai maišydami, - vis dėlto keičiasi.

Vien tik Seimo žiemos sode jauniausia Pirmininko sekretorė stilingai vis kvepia pavasariu (mėgstamiausi kvepalai - „Laura“). Viskas ten kitiškai. Kaip kadaise rašė poetas, berods mano brangiavardis, -

Jie patys myli aktorės,
O mums tesiūlo traktorės.

Ne visai tiksliai prisimenu. Bet mintis tokia. Rimas toks. Ir nerimas vis toks pat: nebus geriau. Nei man, nei kitiems penkiems lietuviams iš šešių. Antai Europos gyventojų nuotakas tyrė sociologai nustatė, jog tik kas šeštas (17 proc.) Lietuvos gyventojas tiki ateitimi ir atitinka laimėtojo apibrėžimą. Visi kiti - užprogramuoti, užsiprogramavę pra-

laimėtojai. Ir taip paprastai tos ydingos programos nepakeisi. Neištinsi kaip virusu užkrės- to „failo“, neįrašysi jo vieton kito - optimizmo lygmalio. Pasmerkti esam ilgai gydyti. Drėbs mums skausmingų procedūrų droblis į akis visais metų laikais. „Kad išgydytų“, - kaip sakė vienas premjeras, ir tas jau - „liūdnas atminimo“. Nepakvips mums pavasario soduose Lauros.

Laurų vainiko, papuošusio artimo galvą, vis taip pat pavydėsime. Ypač jei koks lapelis tojo vainiko - iš piniginių metalo.

Kai kurie Lietuvos tūkstantmečio minėjimo valstybinės komisijos nariai, taip pat ir koordinatorius sekretorius, matyt, Petro Cidziko išgašdinti, sakosi manantys, jog valstybės apdovanojimus būtina atskirti nuo materialinio skatinimo, pavyzdžiui, sklypų ne

„LUKoil“ pirmą kartą eksportavo naftą per Būtingę

Rusijos naftos koncernas „LUKoil“ pirmą kartą eksportavo naftą per Būtingės naftos terminalą. Tanklaivis „Bergitta“, plaukiojantis su Norvegijos vėliava, išgabeno 100 tūkst. t naftos. Didžiausias Rusijos naftos eksportuotojas „LUKoil“ ir „Mažeikių nafta“

liepos pabaigoje pasirašė sutarimą, pagal kurį iki šių metų pabaigos „LUKoil“ pažadėjo eksportuoti per Būtingę 1.4 mln. t naftos. Iki šiol per Būtingę daugiausia naftos eksportavo Rusijos bendrovė „Jukos“, taip pat TNK ir „Slavneft“.

Lietuvos rytas

bet kur skyrimo. Iš tikrųjų sunkiai įgyvendinamas įsipareigojimas: net Tėvynės Sklypas (LK) su juo nesusidorojo, tad ką jau čia...

Kai kurie anos komisijos nariai siūlo pereiti prie Skandinavijos valstybių tradicijų: „tuomet apdovanojimai būtų teikiami tik tiems žmonėms, kurie juos išsipirktų“. Susitau-pysi, žmogau, iš nesulaikomai didėjančios pensijos penketą tūkstantėlių - jau gali gviestis kokio paprastojo ordino. Išneš kišenė dešimtkart daugiau - gali tikėtis ir paties Vytauto Didžiojo su visa grandine. Tiek kainuoja. Ir Skandinavijos valstybėse, matyt, panašiai kainuoja. Tik jie, ko gera, ten kur kas mažiau uždirba, užtat šitaip ir taupo, užtat ir laurus - perkasi kaip kokius

„Lauros“ kvepalus.

Bet gal tai ir ne mūsų reikalas. Pinigas, kvepalai, apdovanojimai, kaip ir visa, kas prabangu, kvapnu bei prašmatnu, - visa iš ano pasaulio, kur gyvenimas kitiškai. Retkatčiais tuodu pasauliu tik netyčia kartu prisimeni, kai pamatai prieš kokią metinę šventę, sakysim, vaikelius iš vėžio ligoninės - nuslinkusiais plaukais, bejėgiškai merdėjančius, - ir išgirsti, jog vienos tokios gyvybės (operacijos) kaina - 100 tūkstančių JAV dolerių, taigi lygiai tiek, kiek primokėta kiekvienam privataus verslo dalyviui už to (sporto) verslo sėkmės pripažinimą pasaulinėje mugėje (olimpiadoje). Kad išsipirktų medalius?

Negražu, vaikeliai, pavydėt. Negi nieks tavęs nemokė?

LIETUVA 2001

Pigiausios kainos skrydžiams į VILNIŲ vasarą iš New Yorko, Chicago, Los Angeles, Detroito, Clevelando, Floridos ir kitų JAV miestų Finnair ir kitomis oro linijomis.

- Mašinų rezervacijos Vilniuje
- Viešbučiai
- 9 ir 14 dienų kelionės po Lietuvą

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION
OCTOBER AND NOVEMBER PICK-UP SCHEDULE

October 30	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	3-4 pm
	Waterbury, CT	5-6 pm
November 1	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
November 3	Brooklyn, NY	12-1 pm
November 4	Philadelphia, PA	1-2 pm
(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)		
November 13	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	3-4 pm
	Waterbury, CT	5-6 pm
November 15	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
November 16	Philadelphia, PA	11-12 noon
(at Lithuanian Music Hall on Allegheny Ave.)		
	Baltimore, MD	4-5 pm
November 17	Brooklyn, NY	12-1 pm
November 19	Putnam, CT	2-4 pm
November 27	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	3-4 pm
	Waterbury, CT	5-6 pm
November 29	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm

For more information please call:
1- 888-615-2148 or 1-888-205-8851

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$ 448r.t.

One way to Vilnius \$319

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Restrictions apply

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127.

Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

OCTOBER-NOVEMBER PICK-UP SCHEDULE

Oct. 27	Brooklyn, NY	12 - 3 pm
Oct. 27	Bridgeport, CT	7 - 8 pm
Nov. 3	Philadelphia, PA	12 - 6 pm
Christmas container loading November 5 th		
Nov. 7	Centerville, MA	3:30 - 5 pm
Nov. 8	Brocton, MA	3:30 - 5 pm
Nov. 9	Lowell, MA	12 - 1 pm
Nov. 9	Lawrence, MA	2 - 3 pm
Nov. 9	Nashua, NH	4 - 5pm
Nov. 10	Worcester, MA	12 - 3 pm
Nov. 11	Hartford, CT	9:30 - 11 am
Nov. 11	Waterbury, CT	11:30 am - 1 pm
Nov. 12	Kennebunkport, ME	3 - 4 pm
Nov. 13	Norwood, MA	6 - 7 pm
Nov. 14	Putnam, CT	1 - 2 pm
Nov. 14	Providence, RI	4 - 5:30 pm
Nov. 16	Albany, NY	7 - 8 pm
Nov. 17	Binghamton, NY	9 - 10 am
Nov. 17	Scranton, PA	12 - 2 pm
Nov. 17	Frackville, PA	5 - 6 pm
Nov. 18	Brooklyn, NY	12 - 3 pm
Nov. 18	Bridgeport, CT	5 - 6 pm

FINAL CHRISTMAS CONTAINER
LOADING NOVEMBER 20 TH.

RigaVen Travel, Inc.

We provide complete Travel Services

VACATIONS - TOURS - CRUISES

WITH PERSONAL RECOMMENDATIONS
and always competitive fares to

RIGA -- TALLIN -- VILNIUS

with

FINNAIR

LUFTHANSA - SAS

OR OTHER CARRIERS

"Call for Details"

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 631-665-4455 Fax 631-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

web site: www.rigaven.com

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš

lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-kerių metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

* Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA

* Čekių sąskaitas - asmeniškas ir komercines

* Paskolas - namų, namų remonto,

Home Equity ir automobilių

* ATM naują mašiną ir korteles

* Tiesioginį pinigų deponavimą

Patogios darbo valandos,

pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos

Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

Žolinė ir įžadų jubiliejus

Rugpjūčio 15, 2001 m.

„Mano sieloj šiandien šventė, skambink, sese, dar labiau; ei, šalin vylingos mintys, siela džiaugsis dar labiau!“

* * *

Ir kaip nesidžiaugti. Dvi Nekalto prasidėjimo Marijos dukters, sesuo Paulė Savickaitė ir sesuo Margarita Bareikaitė, vienuolijai vadovavusios po dvi kadencijas, o sesuo Paulė 2000 metais išrinkta vienuolijai vadovauja jau trečią kartą, „turėjo laimę atlikti savo pasiaukojimo Dievui įžadais aktą ir jį dabar po 50 metų atnaujinti garbingą Mergelės Marijos išaukštinimo dieną - Jos paėmimą į dangų su kūnu ir siela šventėje. Bažnyčia rekomenduoja švesti 25 ir 50 metų įžadų jubiliejus. Kodėl? Nes yra dėkingumo pareiga. Dėkingumo už pašaukimą Evangelijos patarimų keliu eiti, už nesuskaitomas malonių dovanas, už nuveiktą triūsą - ir už vargelių, - kaip gi be jų?... Už klaidų ir nuodėmių atleidimą... Už apsaugą, kad padarytos klaidos nepadarė didesnės žalos mums ir kitiems, ir bendruomenei“. (Iš kun. V. Aliulio, MIC, pamokslo jubiliejinių šv. Mišių metu).

Šv. Mišias aukojo, jubiliečių seserų įžado akto atnaujinimą priėmė, jas palaimino ir pamokslą pasakė kun. Vaclovas Aliulis, MIC. Su juo koncelebravo šeši kunigai: Jonas Petras, MIC, Benediktas Gorklis, MIC, prelatas Antanas Bertasius, Matulaičio Namų kapelionas Rapolas Krasauskas, dr. Juozas Grabys ir Vienuolyno kapelionas Tomas Karanauskas.

Iškilmingoj procesijoje žengė jubiliečių, lydimos savo seserų vienuolių ir kunigų. Įžadų atnaujinimas... Koplyčioje jaudinanti rimtis: Dievas su mumis. Šv. Mišios - gyvas susitikimas Bažnyčioje su Kristaus Žodžiu ir Kristaus Auka. „Tave, Dieve, garbinam, Tave, Viešpatie, išpažįstam, Tave, amžinąjį tėvą, pagarbina visa žemė... angelai, dangūs... cherubimai ir serefinai nepaliaujamu balsu gieda: Šventas, Šventas, Šventas, Vieš-

pats galybių Dievas...“ Visiems giedant šiuos žodžius ir visą *Te Deum Laudamus*, šv. Mišių liturgija baigiama.

Po iškilnių koplyčioje vyko jubiliejiniai pietūs pal. Jurgio Matulaičio salėje.

Šv. Mišių įžadų atnaujinimo ceremoniją pravedė sesuo Bernadeta Matukaitė, sesers Paulės pavaduotoja. Ji vadovavo ir antrajai šventės daliai.

Visiems susirinkus ji pakvietė sugiedoti Lietuvos seselių sukurto sveikinimo ir linkėjimų: „Sveikiname jus... ir linkime Aukščiausiojo palaimos. Gyvuokit ilgiausius metus... Bažnyčios gerovei...“ Sekė vienuolijos kapeliono malda prieš valgi, prašant, kad Viešpats palaimintų mūsų seseris, kiekvieną iš mūsų ir mūsų gyvenimo duoną, kad padėtų džiaugtis mūsų seserų švente.

Pasistiprinę seselių ir jų padėjėjų paruoštais pietumis, draugų ir giminių atvežtais saldumynais, klausėmės sveikinimų.

Pirmiausia buvo paskaitytas vyriausios vienuolijos (Lietuvos ir Š. Amerikos provincijų) vadovės sesers Ignės Marijošytės sveikinimas iš Lietuvos. Toliau sekė Marijos Remienės, ses. Margaritos sesers, sveikinimas. Ji apdovanojo savo seserį gražia baltų rožių puokšte, taip pat perdavė JAV LB pirmininko Algimanto Gečio sveikinimus ir padėką ses. Margaritai už 8 metų pirmininkavimą bendruomenės religinių reikalų tarybai. Sesele Paulė viso Savickų klanu vardu pasveikino vyriausioji jos sesuo Ona Vaitkienė ir papuošė ją jubiliejine juosta. Iš Philadelphijos atvykusi jos duktė dr. Onilė Šestokienė apdovanojo savo tetą nematytom gėlėmis, o jos 3 dukterys prie savo meile skambančių sveikinimų pridėjo „jaunystę teikiančias dovanas“. Skaniai pasijuokė, nes žino-

me, kad ses. Paulei mažiausiai rūpi jos veido raukšlės. Hanau gimnazijos klases draugų vardu nuotaikingai kalbėjo Teresė Landsbergienė. Ji prisiminė, kaip draugai reagavo sužinoję, kad ta, visuomet linksma, dainuojanti, sportuojanti, šokanti Zita Savickaitė sugalvojo stoti į vienuolyną! Bet ar ištesės? O štai - šiandien ji švenčia 50 metų pašvęsto gyvenimo jubiliejų! Savo sveikinimus ji išreiškė ir ses. Margaritai. Buvusios nerin-gietės, ilgametės „Neringos“ stovyklos atsakingose pareigose dirbančios vadovės, Dana Grajauskaitė ir Aldona Lingertaitienė, jubiliečių sveikino „Neringos“ vardu. Dana atsiminė, kad stovyklai vadovavo sesuo Paulė, o ji stovyklavo. „Mes mar-tėme ją plėšant seną linoleumą, pjaunant žolę, statant „tiltus“, kad stovyklautojai nesuslaptų! Kur matė reikalą, ten ėjo ir dirbo“. Abiem seselėms jos įteikė stovyklos jaunimo „nuta-pytus“ didžiulius adresus.

M. N. Pr. Vargdienių seserų Šiaurės Amerikos provincijos vardu sveikino sesuo Eugenija Lukošytė, įteikdama jubiliečių brangias, prasmingas dovanas - piligrimines keliones. Jos gali pasirinkti Fatimą, Liurdą, Šventąją Žemę, bet prašomos tą kelionę atlikti po vieną, su vienuolynu palydovu Viešpačiu.

Paskiausiai klausėmės seselių Paulės ir Margaritos žodžių. Jos minėjo apie savo nusiteikimus stojant į vienuolyną, apie artimųjų reakciją. Abi seserys buvo priimtos tuo pačiu metu provincijolės Aloyzos Šaulytės, abi turėjo tą pačią magistrę seserį Augustą Sereikytę. Širdingai dėkojo artimiesiems ir jas priėmusiai bei ugdyusiai vienuolijai. Sesuo Paulė dėkingumo ženklą įteikė baltą rožę ses. Aloyzai, daug kartų vadovavusiai vienuolijai.

Padėkos žodžiu ir prašymu sugiedoti „Grazi Marija Tu esi“, sesuo Bernadeta užsklėdė oficialiąją šventės dalį.

Vakaronė

Vakare 7 valandą, Raudondvaryje, rinkosi pasilikę giminių, seselės, kunigai ir draugai:

padainuoti, pasijuokti, pasidalinti dienos išpūdžiais.

Ilgą, žaismingą Vinco Rasteno poemą „Gėlių rojus“, mintinai deklamavo ses. Paulės sesuo Izabelė Žmuidzinavičienė. Vaizdžiai, neperdėtai, elegantiškai nusakyti pokalbiai, meniška interpretacija susilaukė ilgų plojimų. Po programos klausytojai norėjo žinoti, kaip ji sugeba tokį ilgą gabalą, maždaug 10 min. trukusį, atsiminti. „Ačiū Dievui „mano kompiuteris“ dar veikia“.

Seselės Laimutės paruoštas įscenizavimas „Išėjo tėvelis į mišką“ buvo iš kitos „operos“. Žiūrovai dainavo, o artistai ėjo, šaudė, virė, valgė ir susirgo. Visi, be išimties: mama - seselė Verutė Beišytė, ir tėvas - Marijus Prapuolenis, vaikai - sesuo Laimutė ir Kristina Grabytė prajuokino žiūrovus. Bet tai ne viskas. Programoje pasirodė pasaulinio lygio solistė Myra la Myra. Vakariniais rūbais, auksiniais batais išsipuošusi, iškilmingai atlydėta palydovo Marijo, atsi-rėmė į pianiną... Nesijaudin-

Dabartinė seserų vyresnioji, sesuo Paulė, dėkingumo ženklą įteikia rožę ją į vienuolyną priėmusiai to meto provinciolei ses. Aloyzai Šaulytei, kairėje - sesuo Tercizija

Jubiliejinų vaišių metu (iš k. į deš.): prel. A. Bertasius, Marija Remienė, jubiliečių Margarita Bareikaitė, kun. V. Aliulis, MIC, kun. Tomas Karanauskas - vienuolyno kapelionas, jubiliečių sesuo Paulė Savickaitė, vienuolyno vyresnioji, Ona Savickaitė-Vaitkienė, Česlovas Savickas

dama ar tonu aukščiau, ar dviem žemiau, plataus diapazono „primadona“, giliai išgyvendama, su pauzėmis ir ilgais atsikvėpimais, padainavo „Kur bakužė samanota“. Ją pianinu palydėjo solistės verta akompaniatorė

Donna la Donna ir klausytojų ilgas bei gardus juokas.

Vakaronė buvo perpinta liaudies dainomis, o ses. Paulei prašant, užbaigta Maironio „Marija, Marija“.

Nuostabios mūsų Putnamo

seselės: rimtos, susikaupusios, nesustodamos dirba, nepaliaujamai meldžiasi, bet tinkamam laikui atėjus moka juoktis ir kitus prajuokinti. Ačiū joms.

Talkininkė

Aldona Prapuolėnė

New Britain, CT

Rudens vakaras

Rugsėjo 15 d., šeštadienio vakarą, į Šv. Andriejaus parapijos salę sugugėjo apie 150 lietuvių.

Visus čia susirinkti sukvietė New Britain lietuvių bendruomenės valdybos organizuotas „Rudens vakaras“. Jį pradėjo Romas Butrimas - New Britain valdybos pirmininkas. Jis pažymėjo, kad New Britain bendruomenę sudaro 76 nariai, o čia, salėje mato tiek ir senų pažįstamų, ir naujų veidų iš aplinkinių miestų.

Visi tylos minute pagerbė žuvusius dėl teroristų antpuolio ir sugiedojo giesmę „Dieve palaimink Ameriką“.

Su dideliu susidomėjimu laukėme liaudies ansamblio „Sodžius“ koncerto. Tai prieš atvelykį susikūrusio ansamblio trečiasis koncertas. Visus juos į būrį subūrė jauna, gabi muzikė iš Utenos Raimonda Aleknavičiūtė. Ansamblyje dainuoja 11 narių ir visi jie iš naujai atvykusių.

Tą vakarą išgirdome 13 įvairių kūrinių, tai ir lietuvių liaudies dainos, sutartinės, du kūrinių buvo atlikti skudučiais. Visą programą vedė Elžbieta Liūdžiuvienė. Ansambliui akordeonu pritarė pats Romas Butrimas. Valdybos pirmininkas šmaikštavo, kad per pirmąją repetitiją nutrūko akordeono diržai - tiek buvo sudilę. Paaiškėjo, kad 1955-1972 m. R. Bu-

trimas aktyviai muzikavo, buvo sukūręs savo ansamblį. Dabar vėl akordeonas įdarbintas - jo šeimininkas nepamainomas ansamblio koncertmeisteris.

Vakaro benefisas buvo sutartinė „Tykus vakars“ - solo dainavo vadovė Raimonda Alek-

Koncertuoja „Sodžius“

A. Grumado nuotr.

sandravičiūtė. O dainą „Žemėj Lietuvos“ dainavo ir ansambliciai, o jiems pritarė visa salė.

Vakaro metu vyko loterija, kuriai prizus aukojo bendruomenės nariai. Visų akys kryo į šauniausią prizą - Elžbietos ir Juozo Liūdžių iškeptą didžiulį raguolį. Ansambliciai, pasirėdę tautiniais drabužiais, platino loterijos bilietus, padėjo įteikti laimėjimus.

Ansamblio nariai tai jauni,

pilni energijos ir meilės muzikai žmonės. Tai broliai Giedrius ir Paulius Černiauskai. Paulius puikiai pritarė klarnetu sutartinei „Tykus vakars“. Vita Grumadaitė - UCNN pirmo kurso studentė spėja visur, dainuoja ansamblyje ir šoka Hartfordo liaudies šokių ratelyje „Berželis“. Diana ir Evaldas Malinauskai dar studijuodami Vilniaus pedagoginiame u-tė dainavo plačiai žinomame lietuvių

liaudies dainų ir šokių ansamblyje „Šviesa“. Į koncertą atsi-vėdė savo dukreles Viliją ir Dovilę išpuoštas tautiniais drabužiais. Ansamblyje dainavo Vaidas Butrimas, Ilona Bulovaitė, Jurgita Ščiutė, Birutė Sakalauskiene, Bronius Marcinkevičius ir Evaldas Malinauskas. Lėšos, surinktos vakaro metu paaukotos Raudonajam Kryžiui.

Visus dalyvavusius maloniai nustebino skoningas apipavida-

JAV miestuose baltieji tapo mažuma

Ne ispanų kilmės baltadodžiai per pastarąjį dešimtmetį tapo mažuma šimte didžiausių JAV miestų. Tai įvyko dėl didėjančių lotynų amerikiečių bei kitų mažumų bendruomenių, nesenai paskelbė 2000-ųjų metų JAV gyventojų surašymo tyrinėtojai.

Išvados, kurias parengė Brookings instituto Urbanistikos ir didmiesčių politikos centras (UDPC), turi tiek politinę, tiek ir finansinę reikšmę miestams, iš kurių ir kitą dešimtmetį numatomas baltųjų išsikėlimas.

„Baltadodžių dalis sumažėjo visuotiniai... Kita vertus, o tai turbūt yra blogiausia, baltųjų bendruomenė mažėja ne tik dėl mažumų, ypač ispanakalbių, didėjimo“, - pareiškė UDP centro direktorius Bruce Katz.

Kovo mėnesį paskelbti gyventojų surašymo duomenys

linimas ir išdalinti lankstinukai „Rudens vakaro programa“. Tai dizainerio Edmondo Jalinsko, jauniausiojo Irenos ir Algio Jalinskų sūnaus, pagalba ansambliui ir bendruomenei.

Dėkojame New Britain bendruomenės valdybos pirmininkui R. Butrimui, visai valdybai ir visiems prisidėjusiems už lietuvių puoselėjimą, už širdžiai mielą rudens vakarą.

Sigita Šimkuvienė

Vilniaus senamiesčio atnaujinimas plečiasi

Bendrovė „Vilniaus kapitalo vystymo grupė“ ėmėsi atgaivinti pietvakarinę Vilniaus Senamiesčio dalį, kurioje kažkada buvo vieni turtingiausių Vilniaus kvartalų. Šiuo metu bendrovė, nupirkusi iš privačių savininkų tris namus netoli autobusų stoties, šv. Stepono gatvėje, jau stato gyvenamųjų namų ir prekybos kvartalą „Senamiesčio dominija“.

Čia bus įrengta 70 šiuolaikiškų butų, kurių kaina bus apie 150-180 tūkst. litų. Rūsiuose ir pirmuosiuose aukštuose ketinama įrengti parduotuves, kavines, grožio salonus ir kitas komercines patalpas. Atnaujintuose namuose bus siekiama išsaugoti vienos autentiškiausių Senamiesčio vietų dvasią: bus išsaugotos laiptų aikštelės su įspūdinga keramika, lubų lipdiniai, restauruoti originalūs fasadų dekorai.

Reuters

Respublika

Mirus

A.†A.

ANDRIUI DIČMONUI,

žmoną ELSI, seserį ALBINĄ ŽUMBAKIENĘ, svainį VYTAUTĄ ŽUMBAKĮ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Petrė Dubauskienė

Nijolė, Kęstutis ir Laura Šetikai

Aldona ir Vitas Katina

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: darbininkas@hotmail.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Spalio 28 d. reikia laikrodžio rodyklę atsukti vieną valandą atgal.

Visų Šventųjų šventė - lapkričio 1 d., ketvirtadienį. Katalikai tą dieną privalo išklausti mišias.

Vėlinės - lapkričio 2 d., penktadienį. Lietuviai tą dieną prisimena mirusiuosius.

Lietuvių Pranciškonų vienuolynė Brooklyne Vėlinių dieną prasideda mišių novena už mirusius. Prašome savo intencijas gražinti vienuolyno adresu iki lapkričio 2 d.

Višpaties Atsimainymo parapijos žinios

Sekantis Lietuvos Vyčių 110 kuopos narių susirinkimas įvyks šį sekmadienį, spalio 28 d., tuojau po 11:30 val. lietuviškų mišių.

Vargonų muzikos koncertas-rečitalis įvyks mūsų parapijos bažnyčioje š. m. lapkričio 11 d., 4 val. popiet. Vargonais gros **muzikas Virginijus Barkauskas**. Tai bus džiaugsmo šventė, išgijus gerus Allen firmos naujus vargonus. Žiūr. skelbimą šio puslapio apačioje.

Visų Šventųjų dieną, t. y. ketvirtadienį, lapkričio 1 d., mišios vyks šia tvarka: šventės išvakarėse (trečiadienį) - 7 v. v.; ketvirtadienį - 7:30 v. r., 12 v. vidurdienį ir 7 v. v. Katalikai tą dieną privalo išklausti mišias.

Vėlinių dieną, t. y. penktadienį, mišios vyks šia tvarka: 7:30 v. r., 12 v. vidurdienį ir 7 v. v.

Spalio 11 d., 7:30 v. v. mūsų bažnyčioje buvo atžymėta vieno mėnesio tragiška sukaktis, kai tūkstančiai žmonių žuvo nuo teroristų rankų, kai šie sunaikino dvynukus bokštus Manhattane. Šventojoje valandoje ypatingai buvo prisiminti devyniolika žuvusių gaisrininkų, kurie priklausė Maspeth Squad 288 ir taip pat HazMat 1 grupei.

Vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM, lapkričio 11-15 d. dalyvauja Washington, DC, rudėniniuose JAV vyskupų konferencijos posėdžiuose.

Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, "Darbininko" administratorius, pašlijus sveikatai, būna įstaigoje nuo 2-4:30 val. popiet.; tuo metu pasiekiamas ir telefonu.

New Yorko lituanistinė Maironio mokykla šiemet švenčia 50 metų sukaktį. Ta proga rengiamas banketas, kuris įvyks lapkričio 17 d., 7 val. vak. Plattdeutsche Parko restorano banketų salėje. Žiūr. skelbimą šio puslapio apačioje.

Aprėškimo parapijos žinios

Berniukų choras "Ažuoliukas" spalio 10 d. giedojo 10 val. mišių metu. Po mišių LB apygardos valdyba ir parapijos taryba suruošė visiems pusryčius apatinėje salėje. Msgr. Cassato ir dr. Giedrė Kumpikaitė pasveikino jaunuosius svečius. Marytė Šalinskienė apdovanojo choristus pinigine dovana.

A. a. Apolonijos Butienės, mirusios š. m. birželio 9 d., šviesiam atminimui artimieji ir šeimos draugai paaukojo Lietuvii Moterų Federacijai Greenwich, CT, skyrui 225 dol. Skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja už aukas, kurios bus panaudotos Lietuvos kūdikių globos namuose esančių našlaičių ir beglobių mažylių šalpai.

BALFO New Yorko skyriaus valdyba (Vitas Katinas, Zigmas Dičpinigaitis, Antanas Pumputis) spalio pradžioje pradėjo aukų rinkimo vaju. Nariams ir buvusiems aukotojams buvo išsiųsti laiškai. Aukas prašome siųsti: United Lithuanian Relief Fund of America, P. O. Box 210081, Woodhaven, NY 11421.

L. K. RELIGINĖS ŠALPOS METINIS VISUOTINAS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos narių metinio susirinkimo dalyvių: (iš k.) sėdi: ses. Paulė, vysk. R. Norvila, vysk. P. A. Baltakis, OFM, prel. A. Kontautas. Stovi: ses. E. Lukošius, kun. R. Krasauskas, Tėv. P. Barius, OFM, R. Gudėlienė, prel. A. Bertašius, I. Ivaškieienė, kun. R. Grabys, kun. S. Žukas, V. Matusaitienė, I. Laucienė, dr. J. Kriaučiūnas, kun. S. Zarauskas, OP, V. Jankauskienė.

Š. m. spalio 7 d. Nekaltai Pradėtosios Švč. Marijos seserų vienuolynė Putnam, CT, įvyko Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos metinis visuotinis narių susirinkimas. Šv. Mišios buvo aukojamos 11 val. ryto vienuolyno koplyčioje. Po pietų susirinkimas buvo pradėtas 2 valandą LKRŠ pirmininko vyskupo Pauliaus A. Baltakio, OFM, malda. Po jos vyskupas savo įžanginiame žodyje pasidžiaugė Šalpos atsiekimais ir skatino visus ir toliau nepailstamai dirbuotis Lietuvos Katalikų Bažnyčios naudai ir padėti jai išauklėti krikščioniškos dvasios naujos kartos jaunuolius.

LKRŠ sekretorė Irena Ivaškieienė perskaitė 2000 m. metinio susirinkimo protokolą, kuris su smulkiomis pataisomis buvo priimtas. Finansiniame pranešime išdininkas kun. Vytautas Volertas patvirtino teisingai vedamą atskaitomybės sistemą, o revizijos komiteto pranešimas tinkamai įvertintas.

Dabartinį LKRŠ stovi, įvairios veiklos eiga ir užsimojimus pristatė reikalų vedėja Vida Jankauskienė. Pastebėta, kad naujai įsteigtas kardinolo Vincento Sladkevičiaus fondas, kurio tikslas suleisti lešas Lietuvos kunigų, vienuolių, seselių bei katechetų paruošimui, labai lėtai auga, todėl ateityje pramatytas vaju aukų telkimui. Ypatingai dosniai buvo sušelpę Lietuvos studentai, paskiriant virš 150 stipendijų, ir toliau - jau devinti metai - vis dar remiant A.P.P.L.E. (American Professional Partnership for Lithuanian Education) vasaros kursų Lietuvoje.

Išrinkta nauja direktorių taryba ir nuspręsta kitais metais susirinkimą vėl daryti seselių vienuolynė Putnam, CT, Columbus diena, pradedant 9 val. mišiomis.

Direktorė Ilona Laucienė, kuri dažnai lankosi Lietuvoje, padarė išsamų pranešimą apie jos atliktus išpareigojimus ir išryškino neaiškumus. Ji buvo paprašyta būti LKRŠ ypatinga igaliotinė Lietuvoje.

Susirinkime atsilankė vyskupas Rimantas Norvila, Kauno arkivysk. augziliaras, kuris mieliai sutiko pasidalinti mintimis apie dabartinę bažnyčios padėtį Lietuvoje, paliesdamas katalikiškas švietimo įstaigas, spaudą, vaiko dienų centrus, vasaros stovyklas ir labdarą. Pabrėžė, kad nuo nepriklausomybės atstatymo visgi yra padarytas progresas, nors ne tiek, kiek norėtusi.

Padėkota dviems energingoms direktorėms: Irenai Ivaškieienei ir Ilonai Laucienei, kurios baigė antrąją trejų metų kadenciją ir pagal statutą nebegalėjo daugiau kandidatuoti. Susirinkimą užbaigė prel. A. Kontautas, pakviesdamas vyskupą Norvilą sukalbėti padėkos malda.

Po vakarienes vyko naujos direktorių tarybos posėdis. Pareigomis buvo pasiskirstyta: pirmininkas - vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM; I-as vicepirmininkas - prel. Albertas Kontautas; II-

ra vicepirmininkė - ses. Eugenija Lukošius; protokolų sekretorius - Romas Drazdauskas; išdininkas/korp. sekretorius - kun. Vytautas Volertas. Taryba: Tėv. Placidus Barius, OFM; Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM; Rūta Gudėlienė - personalo komiteto pirmininkė; Ina Gvildienė; kun. Ričardas Jakubauskas; Vita Matusaitienė - nominacijų komiteto pirmininkė; Renata Paulienė; kun. Jonas Rikteraitis; prel. Antanas Rubšys; kun. Steponas Žukas. Naujos tarybos specialiu nutarimu, Tėv. Steponas Zarauskas, OP, paskirtas tarybos nariu - kandidatu.

Per posėdį pristatyta 11 prašymų, iš kurių 8 dalinai patenkinti. Jų tarpe paskirta 2,000 dol. Vilniaus seserims eucharistietėms; 5,000 dol. Lietuvos katechetikos centrui - prenumeratai katalikiško vaikų žurnalo "Bitutė" kaimo pradinėms mokykloms; 4,000 dol. - Lietuvos katalikiškųjų mokyklų pedagogų asociacijai - katalikų pedagogų ugdymo programai; 10,000 dol. Vilniaus Bernardinų bažnyčios igarsinimui ir įvairiems muzikiniams instrumentams; 1,000 dol. - Baltgudijos lietuvių nemokamam laikraščiui "Lietuvių Godos" ir kitiems. Iš viso paskirta 28,000 dol. parama.

Posėdis baigtas vyskupo Pauliaus A. Baltakio, OFM, sukalbėta malda ir linkėjimais visiems laimingai sugrįžti į namus.

Nuoširdi padėka ses. Paulei už gražų ir nuoširdų priėmimą.

V.J.

SKELBIMAI

27 centai skambinant i Lietuvą, 5,5 cent. JAV. 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais i TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT - patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk)

Lietuviai, lauko priežiūros darbu (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, ieško dviejų darbininkų, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 i val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasišėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojos:

Alberta E. Clark, Southhold, NY, aukojos 100 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

SIŪLOMI geri darbai moterims dirbti vaikų auklėmis arba namų šeimininkėmis. Atlyginimas nuo 350 dol. iki 450 ol. savaitėi. Galima gyventi šeimose. Būtinai minimalus anglų kalbos mokėjimas. Skambinti Joanai (71) 894-1352. (sk.).

Reikalinga moteris viena kartą savaitėje išvalyti 6 kambarių namą. Skambinti (516) 785-0170, palikti žinutę (sk.).

Atlantic Express Corp., siuntinių i Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius šeštadienį, spalio 20 d., nuo 12 iki 1 val. p.p. Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. 1-888-205-8851.

"Vilties" siuntinių agentūra vėl priims siuntinius i Lietuvą sekmadienį, spalio 27 d. nuo 1 iki 3 val. popiet. "Darbininko" patalpose, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Mūsų atstovas New York yra **Algis Jankauskas**, tel. 718 849-2260. Dėl daugiau informacijų skambinti (617) 269-4455. (sk.)

Išnuomojamas kambarys dirbančiam vyrui ar moteriai nuo lapkričio 1 d. prie L požeminio traukinio Myrtle Ave. stoties. Galima naudotis virtuve. Skambinti po 9 val. vak. tel. (718) 235-1702. Galite atsakove palikti žinutę. (sk.)

NAUJOVĖ NEW YORKE: kelių rūšių juoda duona, taip pat baltėsnė plikytą, importuota iš Lietuvos, gaunama: Baltic Star Food Production parduotuvėje, 87-18 112th St., Richmond Hill, NY 11418. Tel. (718) 846-9094. Parduotuvė atidaryta 7 dienas savaitėje. (sk.)

New Yorko Maironio Lituanistinė Mokykla

nuoširdžiai kviečia visus i

50 METŲ JUBILIEJINĮ BANKETĄ,

kuris įvyks

2001 m. lapkričio 17 d., 7:00 val. vak.

Plattdeutsche Park restorano banketų salėje

1132 Hempstead Turnpike, Franklin Square, NY

Kokteiliai ir šilta vakarienė

Programoje:

Aldona Stasiulevičiūtė - populiariausių lietuviškų estradinių dainų atlikėja ir Maironio lituanistinės mokyklos jaunimas.

Stalus bei vietas malonėkite rezervuoti skambinant

Vidai Jankauskienei - (718) 849-2260

Astai Lukoševičiutei - (718) 849-6083

Čekius rašyti Lithuanian Educational Council ir siųsti: Astai Lukoševičiutei 87-38 95th St., Woodhaven, NY 11421

Įėjimo auka: \$50.00 - vaikams nuo 6-12 metų: \$10.00

Šokiams gros Romas Telšinskas

Visi nuoširdžiai kviečiami įsijungti i mūsų parapijiečių džiaugsmo šventę,

įsigijus bažnyčioje naujus vargonus. Ta proga vyks

DEDIKACIJOS REČITALIS

vargonais gros muz. VIRGINIJUS BARKAUSKAS

sekmadienį, lapkričio 11 d., 4 val. popiet

V. Atsimainymo bažnyčioje

64-15 Perry Avenue

(Msgr. Frank Bulovas Ave.)

Maspeth, NY

Auka 15 dol.

Kleb. kun. James T. Rooney

Po koncerto - vaišės salėje

Vlk. kun. Vytautas Volertas

Kennebunkport, ME, įvykusios Ateitininkų studijų ir poilsio savaitės metu rugpjūčio 14 d. vienuolyno koplyčioje buvo surengtas religinis koncertas, kurio programą atliko (iš k.): Julius Vebraitis - grojo smuiku; dr. Frances Kavaliauskaitė - grojo vargonais; dainavo: solistė Angelė Kiaušaitė ir solistė Marytė Bizinkauskaitė.